ALEGERI LOCALE 2020. Petele de culoare ale campaniei electorale

ROMÂNIA
Newsweek®

ROMÂNIA INTERLOPILOR

Anul 3 ■ Numărul 103 ■ Preț: 14,90 lei ■ 11-24.09.2020

KISS FM

MOOD DETOX

Pentru o viață fericită, ai nevoie de
o stare de spirit pozitivă.

Newsweek ROMÂNIA

11-24.09.2020 _ ANUL 3 _ NR.103

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 25 septembrie 2020

SUMAR

Periscop

06 **Online vs. offline**
Școala, în afara ariei de acoperire

08 **Interviu**
Profesorii, în prima linie a luptei anti-COVID-19

09 Masca, obligatorie în școală

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Interlopii nu se tem pentru că nu au de ce

11 ALEXANDRU LĂZESCU
Lecții de la Praga despre metode de șantaj „Made in China"

Periscop

12 **Alegeri locale 2020**
Petele de culoare ale campaniei electorale

18 **Lumea subterană**
Clanurile care au speriat România

20 Capitala interlopilor

22 Cele mai periculoase grupări din țară

24 Cum și de ce se omoară interlopii

25 Prietenii cu gulere albe ai infractorilor

26 **A fi sau a nu fi COVID**
Conspiraționiștii

28 **#2020 BUILDING &CONSTRUCTION SUMMIT**
De ce nu se construiesc autostrăzi în România

Internațional

30 **Dictatură**
Cum s-a născut generația anti-Lukașenko

Dosar

36 **Știință**
Creierul dependent

Magazin

44 **Sport**
Familia româno-maghiară de pușcași campioni la tir

50 **Buncăr**
Cum ne pregătim de Apocalipsă

54 **Pe hartă**
Cele mai frumoase cinematografe în aer liber

58 **Auto**
4 mașini, 4 experiențe

Calendar

62 București are gară spre Târgoviște

» P.54

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Contributori _ Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

Focus _ ȘTIRI ÎN 4 FOTOGRAFII

YANGZHOU, CHINA

Pădurea inundată

Turiștii vizitează pădurea inundată din parcul natural din jurul lacului Luyang, care se întinde pe 666,7 hectare. Parcul este străbătut de râuri, fiind locuit de numeroase specii de mamifere, păsări și pești.

MENG DELONG/VCG VIA GETTY IMAGES

Sagte, es werde Leben, und so fing alles an
Zu Hälfte fällt man auf den Arsch
Zu Hälfte hat man seinen Spaß
Mögen wir alle ein nettes Plätzchen irgendwo in der Mitte finden

WEIMAR, GERMANIA

Operă și banane, în piață

Opera „I just sell Bananas" a fost cântată în piață, în cadrul Kunstfest Weimar. 7 spectacole scurte, fiecare de câte 10 minute, au fost prezentate în mai multe locuri, până pe 13 septembrie.

📷 ➤ MARTIN SCHUTT/DPA-ZENTRALBILD/DPA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Poftiți la masă, în interior

Restaurantele s-au deschis de la 1 septembrie și în interior, după șase luni în care au fost închise din cauza pandemiei de coronavirus. Masa se poate lua doar în condiții de igienă stricte.

📷 ➤ INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

SOUTHEND-ON-SEA, ENGLAND

Prea multă apă

Organizația Extinction Rebellion a pregătit o cină în stil Titanic, pentru a ilustra riscul creșterii nivelului mării din cauza schimbărilor climatice, pe plaja Chalkwell, pe 31 august.

📷 ➤ JOHN KEEBLE/GETTY IMAGES

BIBLIOTECA ALEPH

ONLINE VS. OFFLINE

ȘCOALA, în afara ariei de acoperire

COVID-19 a lovit cel mai tare școala la sate. Ministerul Educației admite că 25% din elevi nu au acces la o conexiune de Internet funcțională pentru cursuri online. La oraș, problema este lipsa de timp a părinților. Jumătate nu își pot ajuta copiii la teme dacă școala va avea loc la distanță.

DEPARTE DE O CALMARE A PANDEMIEI, COVID-19 poate dicta ca școala să se desfășoare la distanță. Bucureștiul, de exemplu, a intrat în „scenariul galben", în care elevii vor studia în regim mixt: atât față în față, dar și online, după cum a scris *Newsweek România* încă din august. Școlile vor fi închise dacă sunt depistate trei cazuri de COVID-19 în clase diferite. Doi profesori, unul din Capitală, celălat care predă în două comune din România, vorbesc, pentru *Newsweek România*, despre posibila întoarcere la școala online, dar și despre temerile revederii la ore. Cât de bine ne-am făcut temele?

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Probleme și cu elevii, și cu profesorii

Mihaela Murgoci predă Istorie și Educație Socială în două școli rurale din județul Giurgiu. Este vorba de Școala Gimnazială „Stolnicul Constantin Cantacuzino“ din Isvoarele și Școala Gimnazială „Elina Basarab“ din Herăști. A absolvit programul de doi ani al organizației Teach for Romania.

Paradoxal, la prima dintre unități vor fi neplăceri din cauza numărului mic de copii înscriși. Înainte de pandemie, cursurile au fost programate pentru a fi derulate grupat: clasa a I-a cu a II-a, a III-a cu a IV-a, a V-a cu a VI-a si a VII-a cu a VIII-a. Asta ar fi făcut ca numărul de copii per clasă grupată să fie mai mare de 15, ceea ce ar fi făcut dificilă distanțarea.

Dar, chiar dacă există săli libere, iar copii ar putea fi reîmpărțiți în mai multe grupe, nu există suficiente cadre didactice.

„Școala a trimis hârtie la Inspectoratul școlar pentru suplimentarea de norme didactice. Avem asigurate din fondurile unității materiale sanitare (săpun, dezinfectant). Nu știu dacă vom primi și măști pentru copii și cadre didactice. Ideal ar fi să nu mai avem ore simultan și să putem desfășura orele în siguranță sanitară“, ne-a explicat profesoara.

La cealaltă școală unde predă, „Elina Basarab“, problemele sunt altele. „Avem mai mulți copii în clase. Clasa a V-a va avea în jur de 30 de elevi. Clădirea este mică și se învață și după-amiaza.

În scenariul verde, vor veni toți copiii la școală. Sălile, însă, nu sunt atât de mari. Pe lângă lipsa de norme didactice suplimentare, nu avem spațiu fizic unde să mai punem alte clase. Cred că este o problemă asemănătoare și în școlile din București“, a arătat Mihaela Murgoci.

Cum merge Internetul în pandemie

Mihaela Murgoci spune că a reușit să mute încă din martie „școala“ în online. Dar nu fără anumite sacrificii, chiar personale. Autoritățile le-ar putea rezolva, punctual, așa cum profesoara le-a explicat pentru *Newsweek România*:

➤ **Lipsa dispozitivelor pentru conectare.** „Mulți dintre elevii mei au doar telefoane smart, unii cu conexiune bună la Internet. Alții nu au avut nici măcar așa ceva. Însă nu poți preda online (e-learning) pe un telefon care are un ecran prea mic. Poate că pentru ciclul primar a fost un pic mai ușor, însă a necesitat colaborarea cu părinții. Pentru gimnaziu dispozitivul ideal este un laptop“.

➤ **Conexiune la Internet de slabă calitate.** „Am puțini elevi care au acasă conexiune la Internet prin cablu sau fibră. Foarte mulți au doar conexiunea prin interrmediul rețelelor de telefonie mobilă, care nu au o acoperire mare în rural. În Herăști am împrumutat eu copiilor tablete cumpărate cu sprijinul Narada și prin crowdfunding făcut de mine pe Facebook. Am avut elevi care aveau cartelă de telefon cu Internet, însă acoperirea era foarte slabă. Așa că am întrebat în comunitate ce rețea de telefonie mobilă funcționează mai bine și am cumpărat 3 cartele pentru copiii. Chiar și așa, banda de Internet pe mobil nu a fost cea ideală. În plus, abia acum au pătruns rețele de Internet în sate. Așa că, în timpul școlii online, îmi scriau copiii «doamna profesoară, azi nu avem Internet – pentru că se lucrează la rețea». Nu mai spun că au fost și situații în care nu aveau curent electric“.

➤ **Lipsa unor platforme și resurse educaționale tip e-learning.** „Știu că toată lumea a fost prinsă nepregătită pentru un astfel de eveniment cum este o pandemie mondială. Ceea am folosit nu sunt cu adevărat platforme de e-learning adaptate la vârsta copiilor. Eu am urmat cursuri online pentru adulți și chiar am fost într-o echipă care a lucrat la o platformă online. Eu sunt și formator/trainer cu o experiență de peste 10 ani, profesor de gimnaziu doar de doi ani, deci știu ce înseamnă e-learning“.

Predau sau educ?

Legat de problema școlii online versus școala fizică, profesoara are un verdict neechivoc: „Învățarea la copii se produce în comunitate, educația este un proces social. Copiii învață nu doar de la profesor, ci și de la colegii lor. Iar profesorul este un facilitator de educație, nu o autoritate care dictează și ceilalți se supun. Educația în secolul al XXI-lea ar trebui să fie adaptată timpurilor. Modelul secolului al XIX-lea, atunci când a fost înființat sistemul de învățământ pentru toți copii, nu mai poate fi relevant două secole mai târziu. Eu, profesor, nu predau, ci educ, mai precis sunt facilitator, nu autoritate“.

Cine se sperie primul

Newsweek România a întrebat-o pe Mihaela Murgoci cum crede că vor reacționa părinții la primul caz de COVID.

„Părinții pot reacționa diferit. Am părinți care nu cred în virus. Dar reacția majorității va depinde de cum vom gestiona noi ca școală toată situația. Spun noi pentru că responsabilitatea a fost pasată școlilor – de la director, la cadre didactice sau personal nedidactic. Și poate fi un proces din care vom învăța, la nivel de comunitate, cum să colaborăm mai bine pentru binele copiilor. Ei sunt beneficiarii direcți ai procesului de educație“, ne-a explicat profesoara.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

INTERVIU

Profesorii, în prima linie a luptei anti-COVID-19

Cătălin Osiceanu predă matematică la Școala Gimnazială „Grigorie Ghica Voievod" din București. Este inițiatorul concursului online „Profu' de mate", care se bucură de mare succes.

Newsweek România: **Cum trebuie condusă o școală în pandemie?**

Cătălin Osiceanu: Sunt adeptul unei teorii în care conducerea școlilor ar trebui să fie bicefală. Un manager care să aibă ca sarcină tot ce ține de partea administrativă și care să fie numit de Consiliul local și unul care să se ocupe de procesul instructiv-educativ al elevilor și care să asigure încadrarea și menținerea în școală a unui corp profesoral de calitate. Acest al doilea manager să fie angajat al Ministerului Educației. Cele două activități manageriale trebuie să fie disjuncte, dar complementare. Acesta ar fi și un factor prin care electoratul ar putea disocia, prin punerea în antiteză, implicarea administrației locale și cea guvernamentală. Cu asta trebuie să înceapă descentralizarea. Dacă ar fi fost realizată această separare, administrațiile locale s-ar fi ocupat doar de buna aprovizionare a școlilor cu măști, dezinfectanți și ar fi angajat personal sezonier pentru igienizare și personal sanitar, iar Guvernului i-ar fi revenit rolul de instruire a profesorilor pentru desfășurarea actului educațional în condițiile specifice. Sarcinile nu s-ar mai fi amestecat și beneficiarii actului educațional ar fi putut sancționa vinovații pentru eventualele lipsuri.

Cum vă pregătiți pentru începerea cursurilor?

Încă din primele zile ale suspendării cursurilor, am căutat și am găsit soluții pentru a putea desfășura orele online. În acest sens, am făcut și investiții personale în tehnică și în programe care să mă ajute pentru buna desfășurare a orelor în acest mod. Am achiziționat o tabletă ce are în dotare un creion special și, conectată la o anumită aplicație, am reușit să le transmit elevilor mei informația audio și video pe care le-aș fi transmis-o și din sala de clasă. Cu toate acestea, recunosc că nu am aceleași pârghii de a-mi desfășura orele ca în mediul real. Dar ce să facem, ne adaptăm vremurilor, pentru că și viața școlară trebuie să meargă mai departe. În această vară am propus și am reușit să conving conducerea școlii să achiziționeze din bugetul propriu 16 table cu touchscreen, cu ajutorul cărora orele din mediul real pot fi transmise concomitent în mediul virtual, iar prin programul guvernamental de alocare de fonduri europene sper ca, în scurt timp, fiecare din cele 79 de săli de clasă ale școlii să beneficieze de o astfel de tablă.

Școală la distanță sau în clase?

În scenariul hibrid elevii trebuie să participe, ciclic, fizic la ore. Ceilalți trebuie să asiste, obligatoriu, online. Materia trebuie parcursă integral. În opinia mea, învățământul preuniversitar ar fi trebuit organizat, în această perioadă, după un sistem asemănător cu cel universitar, astfel: o perioadă de cursuri și seminarii urmată de o perioadă de evaluare (sesiune). Așa am fi putut avea, la sfârșitul primei perioade, o măsură a gradului de parcurgere a materiei și am fi putut adapta evaluarea în funcție de acesta.

Cum vor reacționa părinții la primul caz de COVID în școală?

Din datele pe care le am, majoritatea părinților își doresc începerea școlilor în regim normal, dar cu sarcini suplimentare pentru profesori de a asigura normele de distanțare impuse de specialiști. Le transmit că acest lucru este aproape imposibil în condițiile în care prezența va fi integrală. Îi rog să fie pregătiți pentru un astfel de risc și le dau asigurări că rămân principalii parteneri în relația cu școala. Pe baza acestui acord nescris de parteneriat, bifăm împreună momentele plăcute din viața școlară și trebuie să fim solidari în vremuri grele.

Cât de vulnerabili sunt profesorii ?

Sunt multe profesii care sunt supuse riscului în această perioadă. E rândul nostru să intrăm în scenă. Facem parte din acel grup intelectual care promovează *Educația pe tot parcursul vieții.* A venit vremea să le vorbim elevilor despre *Educația sanitară* pe care și noi trebuie să ne-o însușim. Mi-aș fi dorit ca factorii decidenți să ofere mai multă flexibilitate și să le asigure tuturor profesorilor, indiferent de vârstă, aflați într-o zonă de risc medical, mai multă ocrotire.

Masca, obligatorie în școală

Multe din normele anunţate de Ministerul Educaţiei şi Ministerul Sănătăţii vor suferi modificări pe timpul întregului an şcolar.

Cele trei scenarii pentru deschiderea şcolii

SCENARIUL VERDE – Dacă rata incidenţei cumulate este sub 1/1000 locuitori, toţi elevii merg la şcoală.

SCENARIUL GALBEN – Daca rata incidenţei cumulate este intre 1-3/1000 locuitori, elevii vor face şcoala in sistem mixt (online şi prezenţa fizica).

SCENARIUL ROŞU – La o rată a incidenţei cumulate peste limita de alertă de 3/1000 locuitori, Centrul Judeţean de Conducere şi Coordonare a Intervenţiei (CJCCI) va realiza o analiză a situaţiei epidemiologice din localitate şi, în funcţie de aceasta, poate decide suspendarea cursurilor şi trecerea la invăţământul online.

Cine decide cum se face şcoala

Analiza se realizează cu sprijinul unui grup local de iniţiativă din componenţa căruia este necesar să facă parte: un reprezentant al Inspectoratului Judeţean, unul al autorităţii publice locale, un medic, trei profesori, trei părinţi, un reprezentant al personalului nedidactic.

Grupul local de iniţiavă va fi coordonat de directorul şcolii.

Reguli sanitare

Traseele vor fi prestabilite la deplasarea în interiorul instituţiei de învăţământ cu păstrarea distanţei de 1 m între copii/elevi.

Purtarea măştii de protecţie în interiorul unităţii de învăţământ este obligatorie în cazul personalului didactic şi al elevilor începând din clasele primare.

Igiena mâinilor trebuie să se realizeze frecvent, dar şi dezinfecţia şi aerisirea claselor de curs trebuie realizate zilnic. În fiecare zi se va face şi dezinfecţia diverselor materiale didactice utilizate la orele de curs.

Ghidurile mai prevăd ca, începând din clasele primare, să se asigure distanţarea de minimum un metru între elevi sau separarea cu plexiglas în situaţia în care asigurarea distanţei de un metru nu este posibilă. De asemenea, pe lângă triajul observaţional de la domiciliu, se va efectua evaluarea stării de sănătate la prima oră de curs.

Jumătate din elevi „împrumută" dispozitive

Aproape jumătate dintre copii deţin cel puţin un dispozitiv pe care îl folosesc individual pentru conectarea la cursurile online şi tot atâţia împart acelaşi echipament cu unul sau mai mulţi membri ai familiei, arată un studiu al Ministerului Educaţiei.

Doar o treime dintre copii deţin o imprimantă acasă, cu ajutorul căreia pot printa planurile de lecţii ori fişele de lucru necesare învăţării la distanţă. Din punctul de vedere al mediilor de proveniență al respondenţilor, copiii din mediul rural au aproximativ aceleaşi condiţii şi cunoştinţe tehnologice ca cei din zona urbană dezvoltată.

25% din părinţi îşi lasă copiii la rude

Într-o proporţie de 62%, părinţii au dificultăţi de susţinere a copiilor pe parcursul cursurilor desfăşurate la distanţă, deoarece nu au cu cine să lase copiii acasă.

Aproape jumătate dintre părinţi nu au timpul necesar pentru a acorda sprijin copiilor în procesul de învăţare la distanţă, ori pentru realizarea diferitelor proiecte şcolare.

4 din 10 liceeni nu pot fi ajutaţi de părinţi în timpul cursurilor la distanţă, din cauza cunoştinţelor digitale limitate, aceştia diferenţiindu-se semnificativ de ceilalţi părinţi.

9 din 10 părinţi sunt de părere că anumite materii ar trebui predate prioritar în cadrul orelor în format clasic

Ce vor părinţii

În cazul în care elevii ar trebui să îşi împartă timpul acordat cursurilor, parţial de acasă şi parţial faţă în faţă, mai mult de 9 din 10 părinţi sunt de părere că anumite materii ar trebui predate prioritar în timpul orelor faţă-n faţă. Matematica şi limba română sunt materiile pentru care optează aproape toţi părinţii elevilor din clasele primare, pentru a fi predate în cadrul cursurilor faţă-în-faţă (90%). Poziţia a treia în topul priorităţilor părinţilor sunt limbile străine (64%).Topul priorităţilor pentru predarea faţă-n faţă este completat de materiile legate de dezvoltarea armonioasă a copiilor - dezvoltare personală (25%) şi educaţie fizică (17%).

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Interlopii nu se tem pentru că nu au de ce

Suntem în centrul Bucureștiului, chiar la Ministerul de Interne. Autoturismele se îngrămădesc unele în altele, abia se mișcă, e tensiune pentru că, dintr-o dată, cele două benzi devin una, luându-i prin surprindere pe unii șoferi, care încearcă acum să intre în coloană.

Nu, nu au fost „șmecheri", luând-o pe contrasens, nu se îngustează drumul natural, cu semne de circulație avertisment, nu se desfășoară nici măcar o lucrare.

Pe prima bandă, direct în stradă, câteva autoturisme sunt parcate chiar sub semnele mari și dese cu „Oprirea interzisă".

Să recapitulăm: Capitala României, sediul central al instituției care se ocupă cu respectarea regulilor, semne clare de interzicere și români care pur și simplu nu dau doi bani pe polițiști și pe semnele lor inutile.

Nu dau doi bani la propriu, pentru că de fapt nimeni nu pățește nimic. Nicio amendă, nici măcar o mustruluială verbală.

În țara în care majorității fără cazier nu-i este frică să încalce reguli chiar sub nasul „oamenilor legii", nu e de mirare că cei obișnuiți cu pușcăria, interlopii, îi pun pe agenții în uniformă să le pupe mâna.

Pentru că, în ambele cazuri, repet, nimeni nu riscă nimic.

Ne uităm cu invidie la ordinea și disciplina din Occident, dând mereu exemple dintre cele mai banale, cum ar fi că un german nu lasă gunoiul la locul de picnic, că un olandez nu exagerează cu muzica de petrecere sau că un norvegian respectă regulile de circulație.

Doar că occidentalii nu sunt, în realitate, altfel decât noi. Dacă aduci 1.000 de germani în România, după un an sau doi vor începe și ei să arunce hârtie pe stradă și să treacă pe roșu prin fața Poliției. Pentru că ar înțelege că nu riscă nimic.

În schimb, în Germania sunt camere de filmat peste tot, poliția răsare de unde nu te aștepți și chiar aplică legea, nu stă la negocieri, cetățenii sunt încurajați, inclusiv prin facilități fiscale, să reclame neregulile.

Din păcate, așa e omul: ordinea și disciplina se impun cu biciul. Biciul unor legi bune care sunt aplicate ferm de angajați care-și respectă meseria.

Revenim în România și citim că mai mulți polițiști rutieri din Iași s-au lăsat mituiți cu pizza. Multă pizza. Apoi, șeful Poliției din Eforie s-a dovedit, potrivit procurorilor, doar un mic mafiot care încasa taxe de protecție de la vânzătorii ambulanți de pe plajă.

Ce mesaj primesc infractorii când văd astfel de găinari în Poliție?

Și ce mesaj primesc când văd că acești mici corupți sunt prinși de DNA, de instituția care reprezintă corpul de elită al procuraturii, care ar trebui să lupte cu marii corupți și cu prejudicii de milioane de euro, nu de sute.

Constatăm cu toții că DNA nu mai are dinți, iar colții piliți după asaltul PSD asupra justiției sunt folosiți doar rar, când mai trebuie raportat și câte un dosărel mai mare.

De ceva ani, nu auzim decât foarte rar de o anchetă care să vizeze fie un personaj important, fie un prejudiciu consistent. Trimiteri în judecată sau condamnări sunt și mai puține.

Nu-i vorbă, trebuie prinși și polițiștii care iau mită în pizza sau în porumb fiert. Dar pentru asta există procurorii „obișnuiți", de la parchetele simple, nu ditamai elita de la DNA.

Și dacă nu se mai tem oamenii cuminți, de ce s-ar teme interlopii de un stat slab? Mai țineți minte ce spunea în 2009 Sorin Ovidiu Vântu? „Întăriți-vă statul" dacă vreți ca cei care încalcă legea să se teamă. Într-o primă fază părea că mergem în direcția asta. Pentru interlopi, arestarea lui Sorin Ovidiu Vântu a fost un semnal rău. Dar mult mai puternică a fost condamnarea lui Gigi Becali, idolul marginalilor și infractorilor, care se „pișa" pe procurori, dar care a ajuns în cele din urmă la închisoare, și a fraților Cămătaru, cei mai puternici interlopi din București.

O perioadă celelalte clanuri s-au temut. Dar nu a ținut mult, ca orice lucru românesc. Anii în care PSD a schimbat legile în favoarea corupților, când a eliberat infractori periculoși și când Liviu Dragnea, președintele Camerei Deputaților, își cerea iertare că nu-i scoate mai repede pe condamnați din închisori nu puteau rămâne fără efecte.

Majorității fără cazier nu-i e frică să încalce reguli. Nu e de mirare că interlopii îi pun pe polițiști să le pupe mâna.

RĂZVAN CHIRUȚĂ este redactor-șef al *Newsweek România*

ALEXANDRU LĂZESCU

Lecții de la Praga despre metode de șantaj „Made in China“

O vizită în Taiwan, începută pe 3 septembrie, a președintelui Senatului Ceh, Vystrcil Milos, în fruntea unei delegații de 90 de membri, între care mulți oameni de afaceri, a avut reverberații globale. Însă pentru China oricĕ legături, chiar neoficiale, ale unei țări cu Taiwanul, pe care o consideră o „provincie renegată“, sunt o adevărată blasfemie.

Așa că reacția guvernului chinez nu a întârziat să apară. Și a fost una deosebit de agresivă. Pentru *Global Times*, publicația pentru străinătate a Partidului Comunist Chinez, Vystrcyl, *„președintele Senatului unei țări mici și îndepărtate din Europa Centrală“* (oficialii chinezi au grijă să le amintească permanent interlocutorilor lor cât de mici și de nesemnificativi sunt țările lor în raport cu China!) este un *„huligan politic“*.

Iar ministrul de externe chinez, Wang Yi, aflat în vizită oficială la Berlin, nu s-a ferit să-l amenințe pe față pe oficialul ceh, spunând că *„va plăti scump pentru comportamentul său miop și oportunismul său politic“*.

A urmat precizarea, de acum standard, că prin gestul său a devenit *„inamicul celor 1,4 miliarde de chinezi“*.

În discursul ținut în Parlamentul de la Taipei, Vystrcil a parafrazat celebrul *„Ich bin ein Berliner“*, cu care J.F. Kennedy a încheiat discursul său rostit în 1963 în Berlinul de Vest în perioada blocadei sovietice, spunând *„Sunt un taiwanez“*.

Vizita delegației cehe la Taipei este departe de a fi un eveniment izolat, vine în continuarea unor gesturi de respingere a comportamentului arogant și șantajului exercitat de chinezi, tot mai extins în ultima vreme (același WangYi i-a atras atenția zilele trecute Norvegiei să nu cumva să acorde Premiul Nobel pentru Pace mișcării pentru democrație din Hong Kong).

Și ce este remarcabil, această atitudine, aflată la polul opus celei din perioada în care a fost președinte Milos Zeman, care a făcut 5 vizite oficiale în China, se bucură de sprijinul masiv al opiniei publice. Ceea ce îl face pe Dalibor Rohac să scrie în *Washington Post* că *„Cehia le dă europenilor o lecție în privința manierei în care trebuie tratate relațiile cu China“*.

Maniera agresivă în care se comportă China, șantajul la care recurge tot mai des, ar trebui să fie o lecție și pentru România. Mai ales că vedem în aceste zile o amplă campanie mediatică de persuasiune a Huawei care coincide, deloc întâmplător, cu perioada premergătoare adoptării proiectului de „lege 5G“ care introduce un *„mecanism de autorizare prealabilă“* a ofertelor tehnologice în domeniu în baza unor *„considerente ce țin de riscuri la adresa securității naționale“*, o formulare care permite eliminarea Huawei din competiție.

Unul dintre cei mai activi avocați ai Huawei (care îi și sponsorizează aparițiile editoriale) este Nicolae Oacă, un expert în telecomunicații, care, după ce acuză *„intervenția brutală pe piața liberă a comunicațiilor mobile“*, prin acest proiect de lege, vrea să ne convingă că *„securitatea rețelelor 5G este o problemă tehnică care trebuie rezolvată de tehnicieni“*.

Nimic mai fals. Departe de a fi o chestiune tehnică sau comercială, așa cum pretind cei care fie nu înțeleg, fie nu vor să înțeleagă miza aflată în joc, decizia privind alegerea tehnologiei 5G are o enormă semnificație geopolitică.

Huawei nu este în realitate o corporație, ci un instrument de influență subvenționat de Beijing, al cărui rol este acela de a sprijini, alături de proiectul *„Belt and Road“*, demersul său de obținere a hegemoniei globale.

După cum scrie Diane Francis în *The American Interest*, *„Huawei și Belt and Road sunt Caii Troieni ai secolului 21“*.

Huawei și Belt and Road sunt Caii Troieni ai Chinei pentru secolul 21.

În acest context, a aduce argumente de natură economică, tehnologică sau făcând trimitere la reglementări europene, așa cum procedează și dl. Oacă, este o abordare care eludează complet provocarea cu care se confruntă întreaga lume occidentală în prezent. N

ALEXANDRU LĂZESCU
este contributor la
Newsweek România

La firul ierbii, în România profundă, opțiunile alegătorilor pendulează, adesea, între catastrofal și penibil. Sau nu există deloc: în numeroase localități, unele chiar destul de mari, primarul în funcție nu are contracandidat.

ALEGERI LOCALE 2020

Petele de culoare ale campaniei electorale

BIBLIOTECA ALEPH

În altele, deşi, aparent, sunt 2-3 concurenţi, competiţia este pur formală, iar câştigătorul a fost stabilit prin înţelegeri subterane. Aşa se face că au mari şanse să câştige sau să fie realeşi numeroşi penali care au comis fapte scandaloase. În unele localităţi, rubedeniile îşi plimbă Primăria între ele, când soţul sau soţia sunt condamnaţi.

Campaniile electorale sunt subvenţionate de stat, pentru partidele care depăşesc un prag de voturi, deci candidaţii nu riscă să piardă bani.

Newsweek România vă prezintă o imagine parţială a candidaţilor care dau culoare acestei campanii.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Categoria „Rubedenii“

În România anului 2020, nu e nimic neobişnuit ca o primărie să se transfere între neamuri, ca un fief din Evul Mediu. De obicei, asta se întâmplă când o condamnare penală sau o decizie de incompatibilitate îi creează probleme primarului în funcţie.

Gireada de pe moşia Eminescu

Din 2004 în 2012, primar al comunei Mihai Eminescu din Botoşani a fost Verginel Gireadă, fost tractorist.

În 2012, a preferat să fie ales deputat, iar Primăria a fost moştenită de soţia sa, Aneta.

Acum, în 2020, Verginel Gireadă se întoarce, susţinut tot de PNL.

Verginel Gireadă a fost condamnat definitiv, de Curtea de Apel Cluj, la 3 ani de închisoare cu suspendare pentru abuz în serviciu, după ce fusese trimis în judecată în 2010, de Parchetul de pe lângă Tribunalul Botoşani.

Potrivit rechizitoriului, Gireadă şi un secretar din primăria aceleiaşi localităţi au modificat mai multe titluri de proprietate şi au falsificat documente, apoi au realizat o serie de tranzacţii, în urma cărora mai multe suprafeţe de teren au ajuns în posesia unor rude ale primarului. A candidat şi-n 2016 pentru Camera Deputaţilor, dar nu a fost reales.

Argeşul pesedizat

Un fenomen asemănător se petrece în Argeş, în zona Muscel, unde primarii PSD în funcţie pasează funcţia către rubedenii.

La Valea Mare-Pravăţ, Ion Boncoi va fi înlocuit cu fiul său, Petre Ionel Boncoi, iar la Vultureşti, Irina Poşircă îi redă cumnatului, Liviu Poşircă, mandatul de primar.

Povestea familiei Poşircă este mai veche: Liviu a fost primar PDL până în 2015, când a fost declarat incompatibil, aşa că a fost destituit. În consecinţă, în

2016, devenit om de afaceri, poreclit „magnatul microbuzelor", și-a susținut cumnata pentru a ajunge primar – ceea ce s-a întâmplat. Acum, cei doi fac din nou rocada, întrucât sancțiunea ANI a expirat.

Presa locală l-a acuzat pe Liviu Poșircă că ar fi retrocedat ilegal sute de hectare de pădure.

Lupeni, orașul clanului Răsmeriță

În Lupeni, tatăl Cornel Resmeriță a fost primar între 2000 și 2016. În 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că a fost colaborator al Securității.

În iunie 2016, în locul tatălui a fost ales Cornel Cristian, unul dintre copiii săi. Și acesta avea probleme cu legea: în 2015, Agenția Națională de Integritate stabilise că, între 2009 și 2012, în timpul primului său mandat de deputat, se aflase în conflict de interese pentru că îl angajase la cabinetul parlamentar pe fratele său, Lucian Marius. Cornel Cristian a contestat decizia ANI, dar a pierdut definitiv procesul.

Ulterior alegerii ca primar, Cornel Cristian a candidat și a devenit senator – anterior fusese deputat, dar își dăduse demisia pentru a păstra portofoliul de primar în panoplia familiei. Locul din Senat l-a făcut să demisioneze de la Primărie așa că, în 2017, în Lupeni au fost organizate din nou alegeri. Acestea au fost câștigate de Lucian Marius, fiul lui Cornel și fratele lui Cornel Cristian. Lucian Răsmeriță va candida și-n 2020, sub sigla PSD.

Dinastiile din Iași

Și în două comune din județul Iași, fiii vor călca pe urmele taților. În Rediu, Cătălin Haidău va încerca să păstreze funcția în portofoliul liberalilor care l-au avut aici primar, timp de patru mandate, pe tatăl Vasile Haidău.

Organizația Județeană PNL Iași susține candidatura juniorului. Însă ședința a ieșit cu scandal: s-au încălcat regulile de distanțare socială, iar liderii locali ai PNL au primit o amendă de 5.000 de lei. Juniorul, viitor primar, a oferit un interviu unui site favorabil liberalilor, dar acesta a devenit viral deoarece politicianul nu a putut să lege coerent două vorbe.

La Comarna, candidat va fi Florin Victor Banu, fiul lui Victor Banu, cel care a condus comuna până în 2016. În acel an, cu puțin timp înainte de scrutin, acesta din urmă a fost demis din funcție după ce Agenția Națională de Integritate a constatat că funcția de primar este incompatibilă cu activitatea de comerciant persoană fizică, desfășurată de acesta în paralel.

Mehedinți: Turnătorul Dorel lasă locul fiului

În comuna Poroina Mare din Mehedinți, după șase mandate la conducere, pesedistul Dan Anuța a anunțat, în luna martie, că se va retrage și, într-o ședință în care a participat ministrul liberal Virgil Popescu, a declarat că îl va susține pe fiul său, Valentin, membru PNL. Într-o piruetă ideologică, tatăl Dan a rostit: „Noi în acest moment trebuie să schimbăm sigla aceea cu trandafiri. De 28 de ani pe asta o votați aici. Semnul trebuie schimbat, aveți grijă când vă duceți la vot. Vreau să vă spun că eu mă retrag, a venit momentul să mă duc acasă, la pensie".

Dan Anuța a semnat un acord de colaborare cu Securitatea, având numele de cod „Dorel", dar CNSAS a decis că nu a colaborat cu Securitatea.

Dan Anuța a semnat un acord de colaborare cu Securitatea, cu numele de cod „Dorel", dar CNSAS a decis că nu a colaborat cu Securitatea.

CINIC
Cristian Piedone, judecat pentru incendiul de la Colectiv, are sloganul „Ai grijă să nu te frigi la vot"

Categoria „Penali"

Numărul candidaților cu condamnări definitive sau trimiși în fața instanței este uriaș, așa că selectăm doar câteva din candidaturile cele mai scandaloase sau în unități administrative importante. Mulți dintre acești penali candidează cu șanse mari.

Expirații Piedone și Vanghelie

Fostul primar al Sectorului 4, Cristian Popescu Piedone, judecat în procesul incendiului de la Colectiv, candidează acum în Sectorul 5, sub lozinca „Ai grijă să nu te frigi la vot". A fost deja condamnat în primă instanță la peste 8 ani de închisoare. Piedone esta candidatul partidului lui Dan Voiculescu, PPU-SL.

Tot în acest sector candidează fostul primar Marian Vanghelie. El este judecat la Tribunalul București pentru **o mită de 30 de milioane de euro** de mai bine de 5 ani. În iulie 2015, a fost trimis în judecată în stare de arest preventiv pentru 26 de infracțiuni de corupție, alături de Laura Ciocan,

FOTO: INQUAM PHOTOS / LIVIU FLORIN ALBEI; LIVIU CHIRICA

directorul de atunci al Economatului Sector 5 SRL. Prejudiciul se ridică la peste 60 de milioane de euro, din care peste 30 de milioane de euro ar fi reprezentat șpaga lui Marian Vanghelie.

Perverșii de la Iași

Printre primarii PSD racolați de PNL și ministrul Mediului Costel Alexe, candidat la șefia Consiliului Județean Iași, se numără și primarul comunei Dobrovăț, Cătălin Martinuș. Potrivit *Ziarului de Iași*, acesta a fost condamnat, pe data de 15 iulie, la Tribunalul Iași, într-un dosar de fraudă cu fonduri europene. Hotărârea Tribunalului Iași poate fi contestată.

În același județ, primarul care a făcut sex în sediul Primăriei cu minore traficate candidează din nou, folosind culorile PNL. Oficial, a fost exclus din partid în ianuarie, dar liberalii nu au candidat în comună.

Ziarul de Iași a dezvăluit că numele primarului Damian Butnariu a apărut într-un dosar de trafic de persoane: edilul făcuse sex, în sediul Primăriei, cu două minore traficate de un proxenet.

Migrarea lui Mihai Chirica, ex-vicepreședinte al PSD, la PNL a fost unul dintre cele mai mari scandaluri politice din 2020

Categoria „Traseiști“

Peste 100 de primari s-au transferat de la PSD la PNL, în această campanie. Pe de altă parte, traseismul n-a funcționat într-o singură direcție: și PSD a luat câteva zeci de edili-șefi de la liberali.

Oricum, situația este incomparabil mai stabilă decât în 2014, când guvernul Ponta a emis o ordonanță de urgență prin care permitea aleșilor locali ca, timp de 45 de zile, să schimbe partidul, fără riscul pierderii mandatului. Potrivit unui studiu Expert Forum, OUG 55/2014 a dus la migrarea, spre PSD și aliații săi la guvernare, a nu mai puțin de 552 de primari, din totalul de 3172, adică peste 17%. Circa 80% din primarii migratori au plecat spre PSD. Tot în 2014, și-au schimbat culoarea politică și 4.607 consilieri locali, adică 13,8% din totalul consilierilor locali, și 184 consilieri județeni, adică 11,5% din total.

„Nu văd cu ochi buni aceste racolări. Eu am fost dintotdeauna și sunt și acum împotriva traseismului politic. Traseismul politic este o boală gravă a politicii românești și ori de câte ori am avut ocazia m-am exprimat public împotriva traseismului politic. Eu nu mi-am schimbat opinia“, spunea în august 2020 președintele Iohannis, dar cuvintele sale n-au oprit migrația.

Având în vedere numărul uriaș de traseiști, *Newsweek România* vă prezintă doar o selecție a celor mai scandaloase situații.

Fanul lui Ceaușescu e acum liberal

În iulie, primarul PSD al comunei ieșene Bârnova, Mihai Bălan, care scria chiar anul acesta elogii pe Facebook pentru fostul dictator Nicolae Ceaușescu, a fost racolat de PNL. „100 de ani de când s-a născut, și 29 de ani de când v-ați bucurat că a fost, de către străini asasinat! Odată cu el, în Zi Sfântă de Crăciun a anului 1989, a fost împușcat întregul popor român, (numa' că acesta nici acum nu înțelege!). Aprindeți-i o lumânare, măcar! V-a făcut școli, spitale, șosele, metrou, locuințe, uzine, universități, teatre, centre de cultură, hidrocentrale, gări, aeroporturi etc.! ACESTA ESTE CEL CARE... V-A FĂCUT OAMENI MARI“, a scris Mihai Bălan pe Facebook.

Rocada Mare, la Călărași

În comuna Ștefan cel Mare, din Călărași, primarul Nicolae Pandea, care a slujit FSN, PDSR și PSD vreme de 31 de ani, va candida acum din partea PNL, iar cel care-i este contracandidat, liberal până mai ieri, s-a înrolat în PSD din cauză că n-a mai fost agreat de PNL. Pandea a fost și membru PCR.

La Mânăstirea, tot în Călărași, se întâmplă taman invers: primarul PNL, Marian Iancu, va candida din partea PSD, iar contracandidatul principal, Bogdan Gingașu, a trecut de la PSD la PNL.

Chirica și trupa lui

Situație halucinantă în Consiliul Local (CL) din Iași: în august, trei candidați PNL de pe lista pentru acest consiliu au reprezentat PSD într-o ședință a CL.

Cei trei fuseseră aleși în 2016 pe listele PSD, dar acum au plecat la PNL, urmându-l pe primarul Mihai Chirica.

Migrarea lui Chirica, ex-vicepreședinte al PSD, la PNL a fost unul din cele mai mari scandaluri cu care s-a confruntat, în această campanie, formațiunea condusă de Ludovic Orban. Chirica are o avere nejustificat de mare, pe care a încercat să o ascundă pe numele rudelor. ANI a anunțat că-i va verifica averea, însă, după un an, nu a prezentat niciun rezultat. El este tipul clasic de baron PSD care umple constant spațiul public local cu prezența sa: merge de trei ori pe săptămână la audiențe în direct la televiziunile locale și are în Primărie un aparat de comunicare care sufocă rețelele de socializare cu postări în care se arată cum se mătură străzile.

Categoria „Candidat unic“

Nu este un fenomen neobişnuit, s-a mai petrecut şi la alte alegeri: în mai multe localităţi din ţară există un singur candidat, care nu are concurenţă. De exemplu, la Checea, în Timiş, actualul primar, în funcţie din 2017, nu are contracandidat.

Doar la consiliul local există concurenţă între structurile locale ale partidelor. La Ciugud, o comună celebră pentru uriaşa rată de absorbţie a fondurilor europene, nimeni nu îndrăzneşte să-l conteste pe edilul-şef. Aceasta este însă o situaţie fericită, există şi cazuri mai dramatice.

Traseist, penal, dar n-are concurenţă

Petru Nistor, primarul din comuna Mălini, judeţul Suceava, este singurul candidat care s-a înscris în competiţia pentru funcţia de edil al localităţii pentru alegerile locale din 27 septembrie. El a fost exclus din PSD în 2017 şi candidează pentru un nou mandat din partea PNL.

Nistor este acuzat că i-a vândut comuna cumnatului sau pentru un câştig de 1,5 milioane euro. El a fost primar din partea PDL în mandatul 2012-2016, apoi a câştigat două mandate din partea PSD.

Nistor este cercetat de DNA pentru că i-ar fi dat cumnatului său cu acte false terenurile Consiliului Local. În 2018, a fost trimis în judecată.

Performerul necontestat

La Ciugud, comuna din judeţul Alba cu cea mai mare absorbţie de fonduri europene din România, primarul Gheorghe Damian candidează ca independent. El nu are contracandidat. Damian a fost exclus din PSD în 2018. Acum, apropriaţii săi, foşti „pesedisti“, candidează pe lista de consilieri locali ai PNL.

În 2019, comuna Ciugud, condusă de Gheorghe Damian, era singura din ţară în care oamenii puteau plăti taxele şi impozitele locale la automate

În martie 2019, Ciugud era singura localitate din mediul rural, din ţară, în care oamenii îşi puteau plăti taxele şi impozitele locale la automate de tip „'self-pay", amplasate în magazinele din toate cele şase sate componente. Comuna cu peste 3.000 de locuitori a atras peste 28 de milioane de euro fonduri UE. S-au modernizat cămine culturale, s-au asfaltat străzi, s-au asfaltat drumuri comunale dintre câmpurile agricole, s-a instalat wi-fi gratuit, iar iluminatul public foloseşte LED-uri.

Categoria „Spectacol“

Şi-au depus candidatura şi o serie de personaje care au strâns, nu este clar cum, semnăturile necesare, dar care probabil că ştiu că nu au nicio şansă.

De exemplu, la Sectorul 1 din Bucureşti, vrea să fie primar un arhitect cu trei copii care anunţă că s-a săturat să muncească şi vrea să facă bani. În judeţul Buzău, un frizer candidează pentru funcţia de consilier local având ca obiectiv „să îndrepte Întorsura Buzăului“.

Spre deosebire de alţi ani, la primării, partidele mari, cu şanse, au evitat să trimită celebrităţi racolate din showbiz sau sport.

Însă la Câmpulung Muscel candidează Elena Lasconi, fostă prezentatoare a ştirilor Pro TV, ea fiind susţinută de USR PLUS. Lasconi susţine că, potrivit sondajelor, are prima şansă, dar PNL, în loc să o susţină, a propus un contracandidat.

La Galaţi, luptătorul K1 Cătălin Moroşanu, poreclit „Moartea din Carpaţi“, va deschide lista de consilieri judeţeni PNL. El este consilier judeţean din partea PNL la Iaşi, dar îşi va face mutaţie în Galaţi, oraş în care urmează în prezent cursurile pentru un master în geopolitică la Universitatea Dunărea de Jos.

Vedetele ecologiste

La Bucureşti, fosta vedetă TV Adriana Bahmuţeanu, cunoscută datorită nenumăratelor împăcări şi divorţuri de Silviu Prigoană, vrea acum să conducă Primăria sectorului 1. Ea va candida pentru Partidul Ecologist.

„Eu o numesc o aventură, viaţa e făcută din aventuri şi din noi provocări. Eu sunt ecologistă de mai mult timp, pe mine mă doare sufletul când văd ce se întâmplă în Bucovina şi mă doare sufletul la fel când văd aici, în frumosul cartier Chitila, cât de urât miroase de la

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

FOTO: FACEBOOK

această groapă de gunoi nenorocită", a explicat Bahmuţeanu decizia ei.

Şi actorul Florin Călinescu şi-a descoperit pasiunea pentru salvarea Planetei, dar el candidează la Primăria Capitalei din partea Partidului Verde. Actorul nici măcar nu s-a prezentat la ceremonia depunerii candidaturii la Biroul Electoral.

Presa a scris că a intrat în această aventură politică şi pe fondul pierderilor uriaşe înregistrate de firma sa, care are activităţi de televiziune. Potrivit *Capital*, aceasta a înregistrat în 2019 o pierdere de 521.501 lei. Mai mult, datoriile firmei erau, la finalul lui 2019, de 1.009.213 lei.

„N-am, dar vreau"

La sectorul 1, Biroul Electoral a înregistrat candidatura arhitectului Tudor Schinagel, care candidează sub sloganul „N-am, dar vreau" şi anunţă că este sătul de muncă, aşa că vrea să fie primar pentru a se îmbogăţi.

„Sunt arhitect, am trei copii, sunt sătul de muncă şi candidez la Primăria sector 1 ca să mă îmbogăţesc!", scrie Schinagel pe pagina sa de Facebook „N-am, dar vreau". Un alt slogan al candidatului este „Votează şlapul" întrucât acesta este „un element identitar bucureştean". „Şlapul te însoţeşte din fragedă pruncie până la senectute şi are o varietate foarte mare de întrebuinţări domestice şi sociale. Dacă sunt ales primar al sectorului 1 mă voi strădui sa înregistrez Şlapu' în patrimoniul universal UNESCO", a arătat Schinagel.

El a contestat la Judecătoria Sectorului 1 candidatura actualului primar, Dan Tudorache, de la PSD, „pentru că în cei patru ani în care domnia sa a ocupat această funcţie, aflând Secretul Îmbogăţirii Grabnice, nu l-a împărtăşit cu cetăţenii"! Tudorache a reacţionat cu furie la această contestaţie, semn că Schinagel i-ar putea afecta candidatura.

A dat Germania pe Beliș

Pe Claudiu Bleonţ l-a cucerit priveliştea şi apoi s-a gândit să intre în politică: actorul ajuns prima dată în Beliș, o comună din Cluj, în 2018, pe vremea când era hotărât să se mute cu toată familia în Frankfurt. Frumuseţea Munţilor Apuseni l-a determinat să abandoneze intenţia de a emigra. Mai mult, el a renunţat la actorie şi acum candidează susţinut de PNL la funcţia de primar al acestei comune.

„Pentru că pentru moţi cuvântul dat şi mâna strânsă sunt mai valoroase decât orice hârtie şi au greutatea morală a unei certitudini – ai promis că faci, atunci trebuie să faci. Aşa că nu am cum să nu mulţumesc unui guvern PNL care m-a primit, m-a ascultat, mi-a oferit soluţii şi suport real", a scris actorul, pe Facebook.

Candidatura sa a fost primită cu furie de liderul PNL Beliș: „În momentul acesta, încă, eu consider că această anunţată candidatură a d-lui Bleonţ este o glumă! Sigur, Claudiu Bleonţ este un nume cunoscut în... lumea lui artistică, în mediul artistic şi nu vorbim de valoarea lui artistică, nici de valoarea lui umană, morală, de valoarea persoanei lui, ci vorbim de faptul că, dintr-o dată, după o lună, două, trei, după ce vii într-o comunitate şi nu poţi nici măcar să-i saluţi pe cei din jurul tău – pentru că, fiind pandemie, stai în casă! -, uitându-te pe geam îţi dai seama că tu te regăseşti acolo dintotdeauna! Şi brusc, când ieşi în drum – că deblochează guvernul uşile şi starea de urgenţă este suspendată – ai o revelaţie: «Vreau să fiu primarul vostru!» Sigur că o iei ca pe o glumă, nu?".

LUMEA SUBTERANĂ

Clanurile care au speriat România

Este statul capabil să stopeze proliferarea grupărilor mafiote care au capturat România?

PAZA
Liviu Dragnea, păzit de interlopi la Înalta Curte de Casație și Justiție pe 3 octombrie 2017

ÎNTÂLNIREA DINTRE CAPII POLIȚIEI ROMÂNE și cei ai clanului Duduianu, noaptea, într-o biserică, pentru a negocia condițiile înmormântării unui lider de clan a stupefiat societatea. Întrebări legitime și îngrijorări și mai îndreptățite au împânzit spațiul public. Până la urmă, pe cine protejează Poliția: pe interlopi, sau pe cetățenii care respectă legea? Dacă legăturile dintre polițiști și infractori sunt așa de strânse, sunt cu adevărat primii într-adevăr dispuși să-i vâneze pe cei din urmă? De ce, date fiind aceste informații pe care Poliția cu siguranță le are, proxeneții, cămătarii, hoții și toți ceilalți membri ai multor clanuri proliferează ca un cancer în societatea românească?

Concluzia care apare fără efort este că, nu de puține ori, activitatea interlopă este tolerată. Din neputință, poate. Din incompetență, e o altă explicație. Din lipsă de resurse, arată un alt scenariu. Sau, și indiciile nu sunt puține, din interes. Într-o lume din ce în ce mai controlată bancar, banii negri care sunt produși și manipulați de grupările interlope pot fi foarte utili multor altora: gulerelor albe care fac, la vedere, afaceri aparent curate, politicienilor care au bani de cheltuit în campanii, dar nu și surse legitime, serviciilor secrete care au nevoie de fonduri operative care să nu fie supuse regulii de transparență publică.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Cel mai probabil, fiecare din cele trei categorii, într-o măsură mai mică sau mai mare, se folosește de clanuri. Uneori, fără niciun fel de rușine sau timiditate, în văzul lumii. Politicienii sunt maeștri la acest joc: sub pretextul integrării în societate a unor categorii marginale, parlamentari, miniștri și chiar președinți de țară nu s-au sfiit să intre în această horă (uneori la propriu).

Cât de răspândit este cancerul și cât de sus a ajuns în structurile statului? Cum arată harta clanurilor din București? Care sunt punctele strategice din țară? Și cât de sângeroase sunt reglările de conturi între grupări? Răspunsurile la aceste întrebări nu oferă motive de optimism. Nu oamenilor de pe stradă, fără girofar, cel puțin.

Foto INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Capitala interlopilor

Clanul Duduienilor

Clanul **Duduienilor** este unul dintre cele mai numeroase clanuri din **Sectoarele 2 și 6** ale Capitalei. Gruparea nu este constituită după o ierarhie clară, nu este o moștenire conturată, fiecare face ce poate și se ajută între ei. Această grupare s-a ocupat de-a lungul timpului de prostituție, cămătărie și șantaj. Până în anul 2018, gruparea a fost condusă de Ion Duduianu, zis Segher, fratele lui Nicolae Duduianu, zis Pian. În noiembrie 2018, problemele de sănătate ale lui Ion Duduianu s-au accentuat în timp ce era încarcerat la penitenciarul Găești. Într-o seară, a făcut stop cardiac, iar gardienii l-au dus de urgență la spitalul din localitate. Nu a mai putut fi salvat. La șefia grupării i-a urmat nepotul lui Florin Mototolea, alias Emi Pian. În urmă cu nouă ani, Mototolea a cântat la o petrecere organizată de Bercea Mondial, pe atunci unul dintre cei mai influenți lideri interlopi din România. Mototolea a murit după ce i-a fost tăiată artera femurală la un joc de barbut.

Șerifii din „Bârlogul Lupilor“

Tot în **Sectorul 6** al Capitalei și-a stabilit cartierul general și clanul **Vasiloi**. Gruparea este condusă de Gheorghe Dincă și de fiul său Vasile Dincă, zis Miky. Ei s-au ocupat de taxe de protecție și recuperări, dar acum s-au axat pe imobiliare. Edilii Sectorului 6 i-au protejat pentru sprijinul oferit de fiecare dată în alegerile locale și generale. De exemplu, fostul primar Cristian Poteraș le-a dat să gestioneze ridicarea mașinilor parcate ilegal pe raza sectorului prin firma Ilcor Auto Eco, înființată de Cornel Petruț Ion și Ilie Potecaru pe 3 septembrie 2008. Primul este ginerele lui Dincă Gheorghe, zis Gheorghiță al lui Vasiloi.
Ion și Potecaru au înființat și celebrul restaurant „Bârlogul Lupilor“, acolo unde șeful Unifarm Adrian Ionel și-a negociat șpaga pentru contractul de măști. Localul cu pricina este frecventat cu regularitate de polițiști, ofițeri din serviciile secrete și politicieni. Clanul Vasiloi l-a susținut în alegeri și pe Gabriel Mutu, care candidează pentru un nou mandat de primar.

Cămătarii s-au mutat la Snagov

Clanul **Cămătarilor** a avut cartierul general în **Sectorul 5** al Capitalei. Dar afacerile ilegale și le-au extins rapid în tot orașul sub comanda lui Ion Balint, zis Nuțu Cămătaru. A fost ajutat de fratele său Vasile Balint, zis Sile Cămătaru. Gruparea este cunoscută pentru cămătărie, prostituție și șantaj. În luna martie a anului 2019, Nuțu Cămătaru a ieșit de după gratii, eliberat condiționat, după ce a executat aproape o treime din pedeapsa de 5 ani și 11 luni, primită într-un dosar de șantaj și tâlhărie. După ce au ieșit din închisoare, frații Cămătaru s-au retras într-o vilă luxoasă situată pe malul lacului Snagov.

Clanul Ștoacă și odraselele

Clanul **Ștoacă** este condus de Ion Voinea, zis Ion al lui Ștoacă, și s-a dezvoltat în **Sectoarele 4 și 5** ale Capitalei. Gruparea este specializată pe trafic de droguri și prostituție la nivel internațional. Din anul 2000, procurorii au tot încercat să destructureze întreaga grupare, dar nu au reușit. În anul 2018, procurorii l-au cercetat pe Cristian Cosmin Mihai, fiul lui Cristian Dănuț Mihai, fost senator de Brăila, pentru aderare la grupul de crimă organizată.

Sectorul 1, penetrat de mafia imobiliară

Clanurile **Sadoveanu**, **Gemenii**, **Buba** și **Capone** sunt doar câteva grupări criminale care controlează Sectorul 1. Ca și celelalte grupări, aceste clanuri s-au ocupat de cămătărie, taxe de protecție, prostituție, droguri și furtul automobilelor de lux. În ultimul deceniu s-au implicat în afaceri imobiliare, fiind susținuți de funcționari din cadrul Primăriei Sector 1. Ei sunt principalii furnizori de voturi pentru aleșii locali.

Vancică, apărați de Sportivi

Gruparea **Vancică** s-a format în jurul unei familii de cămătari și acționează în Sectoarele 1 și 4. Acum este condusă de frații Licuță și Dănuț Udilă, cu mai multe afaceri în imobiliare. Cei doi au fost săltați recent de procurorii DIICOT pentru că gestionau o afacere cu țigări de contrabandă. Au luat avânt în 2005, după ce frații Nuțu și Sile Cămătaru au intrat la închisoare, iar Vancică le-a ocupat teritoriile. Pentru a putea duce războiul cu clanul Cămătarilor, liderii clanului Vancică ar fi făcut o alianță cu gruparea Sportivilor și ar fi investit inclusiv în achiziționarea de mașini și arme de foc.

Trei clanuri pentru Sectorul 3

Clanul **Chira** controlează Sectorul 3 al Capitalei. El este condus de Aurel Chira, care a intrat într-un con de umbră. Gruparea s-a ocupat de cămătărie, trafic de droguri și prostituție. Originile grupării sunt în zona Fundeni - Frunzănești, din Călărași, acolo unde s-au retras mai mulți membri ai clanului pentru a se implica în afacerile cu fier vechi, produse agricole și animale. Tot în Sectorul 3 activează clanurile Cocalarilor și Ursarilor, cu ramificații în celelalte sectoare și județele limitrofe.

Urmașul lui Fane Spoitoru

Clanul **Caran** controlează de decenii zona Pantelimon, din Sectorul 2, dar și-a extins influența până în Cluj. Paleta de infracțiuni se extinde de la cămătărie la prostituție. Gruparea este condusă de Aurel Răducan, zis Aurel al lui Caran, care s-a pozat cu trofeul de campioană al echipei de fotbal CFR Cluj la petrecerea privată dată de echipă în localul Davinci. Se întâmpla în anul 2019. Răducan a avut o altercație și cu Adrian Mutu, dar fostul fotbalist a fost salvat de nașul său, Nuredin Beinur.

Tot în Sectorul 2 își au reședința clanurile **Rinu, Cocalarilor** și **Spoitorilor**. Ultimul clan este condus de Dănuț Spoitoru, vărul celebrului Fane Spoitoru, care în anii '90 a tăiat un polițist cu sabia și primea ponturi de la un ofițer antidrog pe care Spoitorii îl plăteau lunar pentru informații. Unii membri ai grupării sunt închiși inclusiv în SUA pentru clonare de carduri.

Clanul Sportivilor, viitori politicieni

În Sectorul 4, marile clanuri de interlopi roiesc în jurul administrației locale. Legea este aplicată de Clanul **Sportivilor** care a penetrat până la vârf administrația, forțele de ordine și partidele politice. Gruparea face bani din șantaj, cămătă, taxe de protecție, pază și protecție, dar și afaceri imobiliare. De-a lungul timpului, „Sportivii" au fost contractați de mai multe clanuri de interlopi pentru a se război cu rivalii acestora. Acum, la șefia grupării se află Radu Roșca.

Cele mai periculoase grupări din țară

Cordunenii și pacea de la Iași

În zona Moldovei activează mai multe organizații infracționale care și-au întins tentaculele în țările din vestul Europei. Cei mai cunoscuți sunt ieșenii din clanurile **Cordunenilor** și **Tănase**. Pentru prima dată în istoria recentă a Iașiului, membrii clanului Cordunenilor s-au împăcat cu rivalii lor din clanul Tănase. Vandam Constantin, de exemplu, a scăpat de pușcărie după ce un apropiat al clanului Cordunenilor și-a retras plângerea.

Gruparea Cordunenilor este condusă de fostul campion mondial la cadeți și vicecampion european la lupte libere Costel Corduneanu, cel care a reprezentat România la Olimpiadele de la Barcelona și Atlanta. S-a retras din activitatea sportivă în 2002. Procurorii susțin că, în 2003, a ajuns liderul unei grupări de hoți de „tip mafiot" care acționa în 34 de state. Între timp, gruparea a luat amploare și și-a diversificat afacerile ilegale.

Fratele lui Costel Corduneanu, Adrian Corduneanu, zis „Beleaua", a declarat într-un interviu pentru ziarul 7est.ro astfel: „În zilele noastre, nu avem cu cine să ne comparăm, acum mai sunt și alte grupări. Din 1996 și până acum noi suntem singurii care ținem liniștea în Iași, prin alte părți se întâmplă atâtea și atâtea, crime, executări, nenorociri".

Tot în Iași își are reședința și clanul „Brigada", condus de fostul boxer profesionist Viorel Oarză, cel care a încercat să îl asasineze pe liderul mafiei albaneze din Italia. Partenera sa, Alina Ursache, era poreclită „regina cardurilor clonate".

Frații Mararu și asasinul

Frații **Anton-Bogdan** și **Nicolae-Răzvan Mararu** din Piatra Neamț au făcut bani din schimbul valutar, apoi s-au reorientat spre traficul de mașini.

Cei doi frați s-au reprofilat pe cămătărie și afaceri imobliare. În 2017, au fost condamnați la 11,3 ani, respectiv 8,3 ani de închisoare, pentru că au comandat asasinarea lui Puiu Mironescu.

Asasinul Vitalie Proca a confundat victimele și l-a ucis pe Răzvan Isăilă.

Crăcănatu', Țăranu' și Spaidăr

Orașul Brăila este controlat cu mână de fier de Dumitru Oprea, zis **Titel Crăcănatu'**.

Presa locală a dezvăluit că, în perioada comunistă, controla valutiștii și prostituatele.

Gruparea lui Crăcănatu' ar fi cerut de mai multe ori taxe de protecție fostului fotbalist Bănel Nicoliță.

În Galați, șef peste lumea interlopă s-a autoproclamat Gheorghe Radu, zis **Gelu Țăranu'**, fost consilier local din partea Partidului Democrat Liberal. El a fost trimis în judecată pentru instigare și complicitate la deturnarea licitațiilor publice pentru adjudecarea la prețuri derizorii a unor imobile executate silit.

Prejudiciul a fost estimat la aproximativ 2,7 milioane euro. Tot în Galați își avea centrul de operațiuni interlopul Ionel Cristi Ali, zis **Cristi Spaidăr**, care conducea câteva rețele de prostituție în România, Spania și Italia. El se afișa la volanul unui bolid Lamborghini Aventador.

Trei la Constanța

Mai multe grupări s-au luptat pentru a deține supremația lumii interlope din Constanța. Frații **Vasea**, conduși de Mihăiță Vasea, controlează satul de vacanță din Mamaia, fac afaceri cu cereale și piatră. Mihăiță Vasea a fost fotografiat în București la volanul unui Rolls Royce care costă cel puțin 250.000 euro. Structurile de combatere a criminalității organizate i-au suspectat pe frații Vasea că o parte din firmele lor ar fi folosite într-un circuit de spălare a banilor.

Rivalii fraţilor Vasea sunt clanul **Spaniolu'**, condus de Petrică Tomescu, care număra cel puţin 50 de membri. La rândul lor, „spaniolii" s-au războit cu gruparea **„Pitbull"**, în fruntea căreia se află Marius Aurel Mihai.

Rechinul, banul Craiovei

Craiova a fost împărţită între două grupări de interlopi, **„Frăţia"** şi **„Mândria"**. Prima a fost întemeiată de Mihai Pîrvu, zis Caiac, iar cealaltă de Erico Cezar Constantinescu. Caiac a fost ucis iar şefia a fost preluată de Ion Ilie, zis Ilie Puşcărie. O grupare paralelă formată din poliţişti activi sau lăsaţi la vatră a fost întemeiată de poliţistul Dorin Petcu, cel care răspundea de clanurile interlope din oraş. Gruparea „Mândria" îl descrie pe Petcu ca fiind omul cu „pâinea şi cuţitul".

Însă cea mai mare organizaţie criminală înfiinţată vreodată pe teritoriul României este condusă de craioveanul Florian Tudor, zis Rechinul. Acesta conducea cea mai vastă reţea de clonare a cardurilor şi trecere ilegală a frontierei din Mexic în SUA. Anchetatorii susţin că peste 700 de persoane au ajuns ilegal în SUA prin intermediul reţelei conduse de Rechinul. Organizaţia criminală controlată de „Rechinul" este formată din peste două sute de membri, oameni proveniţi din toate grupările interlope din Craiova. Membrii reţelei Rechinul provin din cele trei grupări din Craiova. Pentru membri acaparaţi, Rechinul îi plătea pe lideri în „numere". Adică date bancare pentru clonarea cardurilor. „Echipa de curăţenie" storcea ultimii bani de carduri în Marea Britanie.

Conexiunile şi interesele acestora se învârt în jurul Primăriei Craiova, care le-a eliberat mai multe autorizaţii de construcţii. Edilul Mihai Genoiu nu este străin de afacerile grupării.

Clanurile din Vest

Lucian Boncu controlează crima organizată din oraşul Timişoara, în timp ce Aradul este dominat de **Alin Iovănuţ**. Cei doi, împreună cu Adrian Tâmplaru, liderul interlopilor din Sibiu, şi Costel Corduneanu, s-au reunit la cererea unor afacerişti polonezi care voiau să deschidă mai multe cazinouri în România. Pentru fiecare cazinou urma să se plătească o taxă lunară de 5.000 de euro.

În timpul discuţiilor, Lucian Boncu le-ar fi spus celorlalţi interlopi prezenţi la reuniune, conform pressalert.ro, următoarele: „Îţi dau un Kalashnikov, mă duc la sârbi şi iau 50 de proşti pune Timişoara pe burtă, cu tot cu poliţie şi SRI. Omori 50-100 de oameni şi nu mai iese nimeni din casă. În momentul ăla, noi am pus stăpânire pe oraş".

Cum și de ce se omoară interlopii

Sabia, cuțitul sau pistolul, acestea sunt armele favorite ale asasinilor de interlopi.

CEI MAI TEMUȚI ȘI RESPECTAȚI interlopi din România - craiovenii Mihai Pârvu, zis Caiac, și Sorin Marcu, gălățenii Marian Ivan și Marcel Chiaburu, Sorin Șerbu, zis Brăileanu, Gheorghiță Mararu sau Florin Mototolea, zis Emi Pian, au fost uciși violent în timp ce se pregăteau să pună mâna pe șefia lumii interlope.

Majoritatea celor care au încercat să preia conducerea clanurilor la nivel național au fost asasinați sau băgați la pușcărie, ceea ce-i face pe unii să arate cu degetul spre păpușari mai importanți.

Marian Ivan, hăcuit cu sabia

Gălățeanul Marian Ivan era la un pas de a prelua șefia lumii interlope. Era respectat de interlopii din întreaga țară pentru că „judeca" drept conflictele dintre clanuri.

La 43 de ani, deja avea o rețea de „carderi" în toată Italia și se extindea rapid în tot vestul Europei.

Pasionat de politică, el s-a implicat direct în campaniile electorale din 2004 și 2008 pentru candidatul Andrei Lișinschi.

Între cele două tururi ale alegerilor locale, pe 8 iunie 2008, Marian Ivan avea să fie hăcuit cu săbiile de fostul său aghiotant Ion Mocănelu, zis Nelu Enache, și de Ionuț Zăușilă. După trei ani de procese, cei doi criminali au fost condamnați la 17, respectiv 18 ani de închisoare.

Caiac, ciuruit de gloanțe

Mihai Pârvu, zis Caiac, a controlat cu mână de fier lumea interlopă din Craiova. La fel ca Marian Ivan, a reușit să lege „frățiile" și să facă afaceri controversate cu majoritatea clanurilor de interlopi din întreaga țară. În noaptea de 25 spre 26 august 2008, la un joc de poker, Cătălin Mavrichie l-a acuzat pe Caiac că trișează și a vrut să plece cu banii. Acesta din urmă l-a lovit cu o sabie pe Mavrichie și i-a despicat maxilarul. În replică, Mavrichie a scos un pistol cu glonț și l-a ciuruit pe Caiac. Ambii au ajuns la spital, dar doar Mavrichie a supraviețuit. Ucigașul a fost condamnat la 18 ani de închisoare.

Cele mai multe asasinate în lumea interlopă au avut la origine lupta pentru putere. Mai puține au fost generate de conflicte contextuale

FOTO POLIȚIA ROMÂNĂ

Mararu, trei gloanțe în inimă

La doi ani după cele două asasinate din Galați și Craiova, crimele au continuat. Următoarea a avut loc în Piatra Neamț. Pe 14 noiembrie 2010, Gheorghiță Mararu (32 ani) și fratele său, Bogdan (36 ani), se aflau la prânz într-o cafenea din Piatra Neamț. Ei erau celebri în oraș pentru schimb valutar ilegal, cămătărie și afaceri cu mașini furate. Dar, în acea zi, în local și-a făcut apariția și Cristian Chilat, zis Falău, care a scos un pistol și i-a împușcat pe cei doi frați. Patru gloanțe l-au lovit pe Gheorghiță Mararu, trei în zona inimii și unul în abdomen. Victima nu a supraviețuit. În schimb, Bogdan Mararu, care a fost împușcat de două ori în abdomen, a supraviețuit tentativei de asasinat. În aprilie 2012, asasinul Cristian Chilat a fost condamnat la 19 ani de închisoare pentru omor calificat.

Marcu a fost executat în Cancun

Interlopul Sorin Marcu a fost condamnat în România la opt ani de închisoare pentru tentativă de omor. Dar a reușit să fugă din țară înainte de a fi condamnat definitiv. S-a refugiat în orașul mexican Cancun pentru a lucra ca bodyguard pentru Florian Tudor, zis Rechinul, un interlop craiovean deghizat în om de afaceri în America de Sud.

Pe 11 iunie 2018, interlopul Sorin Marcu a fost executat în stil mafiot în orașul Cancun. A fost împușcat în cap prin luneta mașinii. Înainte de acest episod, a fost înjunghiat de Florian Tudor, conform DIICOT. În urma asasinatului din Cancun, familia lui Marcu a depus mai multe plângeri penale la DIICOT împotriva asasinilor. N

Prietenii cu gulere albe ai infractorilor

Uneori, granița dintre grupările interlope și partide este una pur formală.

TRAIAN BĂSESCU, LIVIU DRAGNEA, Theodor Stolojan sau Cezar Măgureanu sunt doar câţiva dintre politicienii români care s-au bucurat la vedere de prietenia şi susţinerea organizaţiilor criminale. Un caz aparte este cel al lui Marcel Ciolacu, actualul preşedinte al PSD, care a fost tovarăş de vânătoare cu teroristul Omar Hayssam.

În urmă cu 25 de ani, celebrul lider al lumii interlope Ion Titișor, zis Fane Spoitoru, a organizat petrecerea pentru botezul fiului său direct în Palatul Parlamentului. Printre invitați s-au aflat mai mulți politicieni de marcă, șefi din Poliția Română, dar și Nicu Ceaușescu, fiul dictatorului Nicolae Ceaușescu. De atunci, tradiția a continuat. Cumetriile dintre politicieni și interlopi au ajuns până la Administrația Prezidențială, în mandatul de președinte al lui Traian Băsescu.

Au existat şi interlopi implicaţi activ în politică, precum Marian Ivan, gălăţeanul ucis cu sabia în 2008. Pasionat de politică, acesta s-a implicat direct în campaniile electorale din 2004 şi 2008 pentru candidatul Andrei Lişinschi.

Recent, chiar filiala PSD de la Ilfov a fost desfiinţată pentru legături cu interlopi.

Cumetriile lui Bercea

Sandu Anghel, zis Bercea Mondial, conducea unul dintre cele mai influente clanuri din Oltenia. Ascensiunea sa în lumea interlopă se datora în special legăturilor de rudenie cu politicienii și justițiabilii din România. Fratele președintelui Traian Băsescu, Mircea Băsescu, i-a botezat o nepoată lui Bercea Mondial. Alți nepoți de-ai lui au fost botezați creștinește de politicianul Theodor Stolojan, de judecătoarea Maria Huza, de fostul prim-procuror de la Olt Gheorghe Brenciu și de fostul prefect Nicolae Grădinaru. Toate aceste legături nu au trecut neobservate în rândul clanurilor interlope.

Theodor Stolojan este o cunoștință veche și a Smarandei Stoica, zisă Mimi Cămătăreasa. Ea este mama fraților Cămătaru. Într-un interviu televizat, Mimi Cămătăreasa a spus că l-a întâlnit pe Stolojan la Istanbul, acolo unde el vindea pahare de cristal.

Clanul Butoane și senatorul Măgureanu

Fostul senator UNPR Cezar Măgureanu apare într-o înregistrare video din 2009 la o petrecere a clanului Butoane, din Giurgiu. Organizația criminală este condusă de Octavian Grecu și a fost acuzată că a adus statului un prejudiciu de cel puțin 100 de milioane euro. Măgureanu, fiica și ginerele său au fost implicați în rețeaua de evazioniști, alături de Octavian Grecu, zis Butoane. Fostul director general adjunct al ANAF, Nicușor Drăgan, dar și Dan Stroe, fost director la Achiziții în ANAF, au fost acuzați că au protejat gruparea Butoane.

Afișarea politicienilor cu interlopi consacrați părea un obicei al anilor '90. Istoria recentă, însă, arată că în România se suprapun de multe ori cele două lumi

Dragnea, apărat de interlopi

Fostul lider al PSD Liviu Dragnea, înainte de a fi încarcerat, a avut termene de judecată la Înalta Curte de Casație și Justiție. El a fost protejat și escortat de mai mulți interlopi, printre care s-a făcut remarcat Gabriel Emil Iordache, zis Gabi Cioară, unul dintre veteranii Clanului Sportivilor. Culmea, fostul sportiv este membru al Tinerilor Social Democrați Ilfov.

Finul lui Iordache

Libanezul Henri Saouma, zis Rico, controlează fabricile de conserve de legume și fructe Monte Verde din Caracal și Turnu Măgurele. El a deținut și firma de pază Spartan Pază și Protecție, companie administrată acum de soacra lui Remus Rădoi, zis Codiță. Rico a fost condamnat în 2016 la opt ani de închisoare pentru evaziune fiscală într-un dosar al DIICOT Craiova. Este finul lui Florin Iordache, vicepreședinte al Camerei Deputaților și fost ministru al Justiției.

Ciolacu și Hayssam

Liderul PSD și președinte al Camerei Deputaților, deputatul Marcel Ciolacu apare pe lista datornicilor lui Omar Hayssam, omul de afaceri sirian condamnat la 23 de ani de închisoare pentru terorism. Sirianul l-ar fi împrumutat cu 20.000 lei la începutul anilor 2000. În mai 2015, în presă au apărut mai multe fotografii cu Ciolacu și Hayssam, care participaseră împreună la o partidă de vânătoare organizată de Direcția Silvică Buzău.

A FI SAU A NU FI COVID

CONSPIRAȚIONIȘTII

Un sondaj realizat de IRES la finalul stării de urgență scotea la iveală faptul că aproape jumătate dintre români credeau că SARS-CoV-2 este mai puțin periculos decât afirmă autoritățile și cercetătorii.

TOT JUMĂTATE ERAU CONVINȘI că statul a ascuns informații importante cu privire la criza de sănătate, presa fiind considerată complice în acțiunea de a trunchia, denatura sau limita informații cu privire la COVID-19.

O altă cercetare sociologică, efectuată de același institut în iulie arată că 24% dintre români nu sunt îngrijorați sau sunt puțin îngrijorați cu privire la pandemia de coronavirus.

Cum s-a ajuns aici? O contribuție importantă au avut-o, paradoxal, medici cunoscuți, foarte urmăriți la TV sau în mediile online.

Iar cele mai multe teorii ale conspirației au fost plimbate prin rețelele sociale de foști șefi de gazete, de politicieni și chiar de către o videochatistă.

Răzvan Constantinescu

Medic gastroenterolog la Spitalul „Sf. Spiridon" din Iași și lider local al ALDE. Este unul dintre cei mai cunoscuți și mai agresivi doctori conspiraționiști din România.

- pe 26 februarie, s-a oferit voluntar pentru a se infecta cu coronavirus, doar ca să demonstreze că cei care se îmbolnăvesc și mor sunt doar din categoriile de risc.
- a susținut că românii care poartă măști de protecție sunt „imbecili care umblă cu chiloții pe nas".
- într-un interviu intitulat „Minciuna COVID demascată din interior" și care a adunat peste 200.000 de vizualizări, declara: „Combat vehement această mascaradă care se se întâmplă și care nu are nicio legătură cu medicina".
- a stocat listele cu datele personale ale pacienților, pentru a demonstra că numărul cazurilor de COVID-19 ar fi mult mai mic decât cel anunțat de autorități. Anchetat, la sesizarea *Newsweek România*, s-a speriat și a susținut că doar a glumit.

Monica Pop

Managerul Spitalului Clinic de Urgențe Oftalmologice din București. A început pandemia cu mesaje publice prin care îi îndemna pe colegii săi medici și pe toți românii să se protejeze în fața coronavirusului, pentru că infecția este periculoasă. Dar, ulterior, și-a schimbat atitudinea.

- pe 7 mai, era de părere că măsurile luate de autorități au fost mult prea dure, iar prelungirea stării de urgență ar fi un act irresponsabil, care nu ar ține cont de nevoile românilor, ci doar de orgolii politice.
- la finalul lunii iulie, sugera că, de fapt, totul este o uriașă manipulare.
- „Adevărat sau fake? Caniculă! Numărul de bolnavi trebuie să scadă, nu așa s-a spus?! Prea multe știri controversate! Și la măști, și la altele!", la începutul verii.
- Pe 15 iulie, a criticat legea carantinei: „Proștii unici ai planetei?!!!, ai universului?! Cei mai jos??!! De ce?! (...) Îngrădirea drepturilor! Ce să se creadă despre noi? Că suntem un popor de idioți nespălați ?!!!!".
- „Procent de eroare recunoscut la teste! Și nu nesemnificativ!", a avertizat la finalul lui iulie.

Dr. Adina Alberts și Viorel Cataramă

Specialistă în chirurgie estetică. Soțul ei, politician minor. Acesta din urmă a încercat să se infecteze intenționat cu COVID-19, ca să demonstreze că virusul nu e periculos.

- pe 28 martie, dr. Adina Alberts găsise tratamentul pentru coronavirus: apa tonică. Le-a recomandat românilor să consume cât mai multă apă tonică pentru a fi protejați.
- pe 1 mai, găsise altă soluție minune: albastru de metilen, pe care l-a recomandat și ca tratament, dar și ca „vaccin" împotriva SARS-CoV-2.
- pe 17 mai, doctorul promova o aberație cu mare succes pe rețelele de socializare conform căreia masca este periculoasă, pentru că „saturația de oxigen din sângele arterial a celor 53 de chirurgi voluntari în acest studiu a scăzut considerabil în urma purtării măștii de protecție (...) a scăzut încă din prima oră, în cazul persoanelor cu vârsta de peste 35 de ani".
- a contestat verificarea temperaturii la intrarea în magazine, sugerând că razele termometrului sunt nocive.

DE

RĂZVAN CHIRUȚĂ
razvan.chiruta@news...

ISTII

Alin Gabriel Dragomir

Chirurg la Spitalul Universitar București. A protestat pe contul său de Facebook față de obligativitatea purtării măștii și a pus sub semnul întrebării statisticile oficiale privind numărul de infectări.

- „Nu vă credem! Nu vă credem când spuneți că vreți să ne luați Libertatea pentru «binele» nostru! Izolați-vă voi, plecați, aceasta e cel mai mare bine pe care ni l-ați putea face! Plecați cu toții, cu tot cu măștile voastre de bufoni și lăsați-ne să respirăm liberi în țara noastră. Voi sunteți virușii, voi, politrucii de ieri și de azi, ne-ați îmbolnăvit, de nu ne mai putem ridica ca popor!", a scris.
- a caracterizat statisticile oficiale drept manipulare: „Marea sarabandă (manipulare) a testelor și raportărilor! Nu vom sucomba de COVID-19, dau scris!".

Iulian Capsali

Fost director al *României libere*, rusofil. Nu crede în existența SARS-CoV-2, deși chiar fiul său a fost infectat cu acest virus și a stat cu toată familia în izolare.

- „În timp ce la noi dictatura medicală încearcă să-i determine pe români, prin mijloace «soft», să se închidă din nou în case, la Berlin peste 500.000 de germani participă la un mare marș de protest, fără mască și fără a respecta distanțarea fizică", a scris pe 2 august. La miting au participat, de fapt, doar circa 20.000 de oameni.
- „Nu se va putea trăi într-un lagăr medical globalist, va fi preferabilă moartea!", a „avertizat" pe 29 iulie.
- „La adăpostul stării de alertă, niște neisprăviți, niște ticăloși conduși de un politruc idiot și bolnav de putere își bat în continuare joc de Țară, de noi și de viețile noastre", a scris pe 3 iulie.
- „Deschideți BISERICILE și SPITALELE, blestemaților! Terminați cu circul «pandemiei» că numai dracu' mai crede asemenea dobitocie!", a strigat pe 10 iunie.

Oana Lovin

Videochatistă. A ieșit în evidență la protestele din Piața Victoriei împotriva „dictaturii medicale", la care câteva sute de oameni au manifestat împotriva legii carantinei.

- pe 5 august, a scris „Un nou promo COVID-Directed by Arafat. În plină «pandemie», autoritățile au timp să se ocupe de regie/film prin spitale. Mă bucur că au găsit și bani pentru asta, pensiile și alocațiile nefiind la fel de importante. Virusul real nu are nevoie de publicitate... se vede cu ochiul liber".
- s-a remarcat prin purtarea ostentativă a unei legături de sparanghel, la unul dintre proteste, referință la românii plecați la muncă în străinătate în timpul stării de urgență, ce derogare de la autorități.

Varujan Vosganian

Vicepreședinte ALDE, partidul în dizolvare al lui Călin Popescu Tăriceanu. Este cel mai vehement conspiraționist dintre politicieni.

- „Îmi sunt semnalate tot mai multe cazuri de contabilitate frauduloasă a morbidității în cazul virusului corona", declara pe 7 iunie.
- „De ce trebuie să stăm cu masca pe figură și să îndurăm o stare apăsătoare, cu reguli absurde și mesaje imbecile, fără ceremonii de familie, fără ritualuri religioase și fără spectacole? De dragul cui și în interesul cui?", scria pe 11 mai.
- „Totuși, lăsând teoriile alarmiste ori conspiraționiste deoparte, ne poate explica cineva serios cum de în Suedia virusul nu mai face victime, deși țara nu a trecut prin nicio stare de alertă ori de urgență? Nu sunt și suedezi oameni?", a notat pe 3 august.

Cătălin Rădulescu

Deputatul PSD a susținut că prin „termoscanare" se atentează la intimitatea românilor, iar guvernul vrea să le fure datele.

- „Eu am înțeles că prin termoscanare deja se accesează toate datele personale, deci e fără acordul persoanei. Nu se respectă legea care îți asigură dreptul la informații private", a susținut politicianul, care chipurile este și medic.
- a intrat, la începutul lunii iulie, într-o benzinărie din Capitală și a refuzat să poarte mască de protecție. Politicianul l-ar fi injurat pe polițistul chemat de un client, când omul legii i-a cerut deputatului să se conformeze regulilor.

Alți conspiraționiști mai puțin vizibili

- **Iosefina Pascal**, consilieră a europarlamentarei PSD Maria Grapini. A fost organizatoarea protestelor din București împotriva legii carantinei și izolării. Preluată uneori de oficiosul rus *Sputnik*.
- **Dan Baltazar**, fost lider al galeriei echipei de fotbal Rapid București, promovează pe Facebook mesaje cu temă conspiraționistă, de negare a pandemiei de coronavirus.
- **Adrian Severin** (condamnat la închisoare pentru corupție).
- **Bogdan Stanoevici** (actor, fost candidat la europarlamentare, președinție, pus și demis de Gabriela Firea ca director la Circ, fost ministru pentru Diaspora al lui Victor Ponta).
- **George Simion** (fost candidat la europarlamentare, cu mesaje naționaliste).

#2020 BUILDING & CONSTRUCTION SUMMIT

De ce nu se construiesc autostrăzi în România

Pe 20 august a avut loc cel de-al treilea summit online organizat de către *Newsweek România*. Un format nou și inedit, în care specialiștii au vorbit, de la distanță, despre cum se schimbă piața imobiliară și sectorul construcțiilor în timpul și după criza pandemică.

COMISIILE DE EVALUARE A ofertelor pentru autostrăzi nu aveau specialişti în componenţă şi nu ştiau să citească dosarele depuse de constructori, a recunoscut Mariana Ioniţă, director general CNAIR, în cadrul #2020 Building & Construction Summit, organizat de *Newsweek România*.

Cele mai multe companii care au câştigat şi câştigă licitaţii pentru autostrăzi şi drumuri în România sunt companii străine, care beneficiază de expertiza unor consultanţi români şi care fac nişte caiete de sarcini teoretic perfecte.

„Aceste caiete sunt perfecte doar pentru momentul evaluării lor. După ce semnează contractul cu statul român, foarte puţine din aceste companii arată aceeaşi faţă precum cea pe care o prezintă în ofertele lor", a dezvăluit şi Cristian Erbaşu, acţionarul majoritar al companiei Erbaşu şi preşedintele Federaţiei Patronatelor Societăţilor din Construcţii (FPSC), unul dintre motivele pentru care România nu are suficiente autostrăzi la 30 de ani de la căderea comunismului.

Acesta a precizat că evaluarea ofertelor este făcută de Compania Naţională de Administare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR) pe criterii care nu au legătură cu realitatea din teren.

Preşedintele Federaţiei Patronatelor Societăţilor din Construcţii a arătat că, din cauza modului greşit în care se desfăşoară licitaţiile la CNAIR, contractele sunt câştigate de multe ori de firme care nu aveau de gând niciodată să construiască drumuri, ci doar să pună mâna pe despăgubiri de la statul român.

DE

ANDREI MOCANU

Şantierele, deschise şi în pandemie

Ministrul Muncii, Violeta Alexandru, a declarat, în cadrul #2020 Building & Construction Summit, că decizia de a menţine şantierele deschise pe perioada pandemiei a fost o decizie economică bună.

Decizia a fost întâmpinată cu foarte multe critici, dar ministrul a menţionat că a colaborat foarte bine cu reprezentanţii companiilor de construcţii, pentru a se proteja sănătatea muncitorilor.

Violeta Alexandru este de părere că la majoritatea şantierelor s-au păstrat condiţiile corecte pentru protejarea sănătăţii, în contextul pandemiei de coronavirus. Şi a făcut chiar ea controale în teren.

Metroul, gata în septembrie. Teoretic

Secretarul de stat în Ministerul Transporturilor Ionel Scrioşteanu a

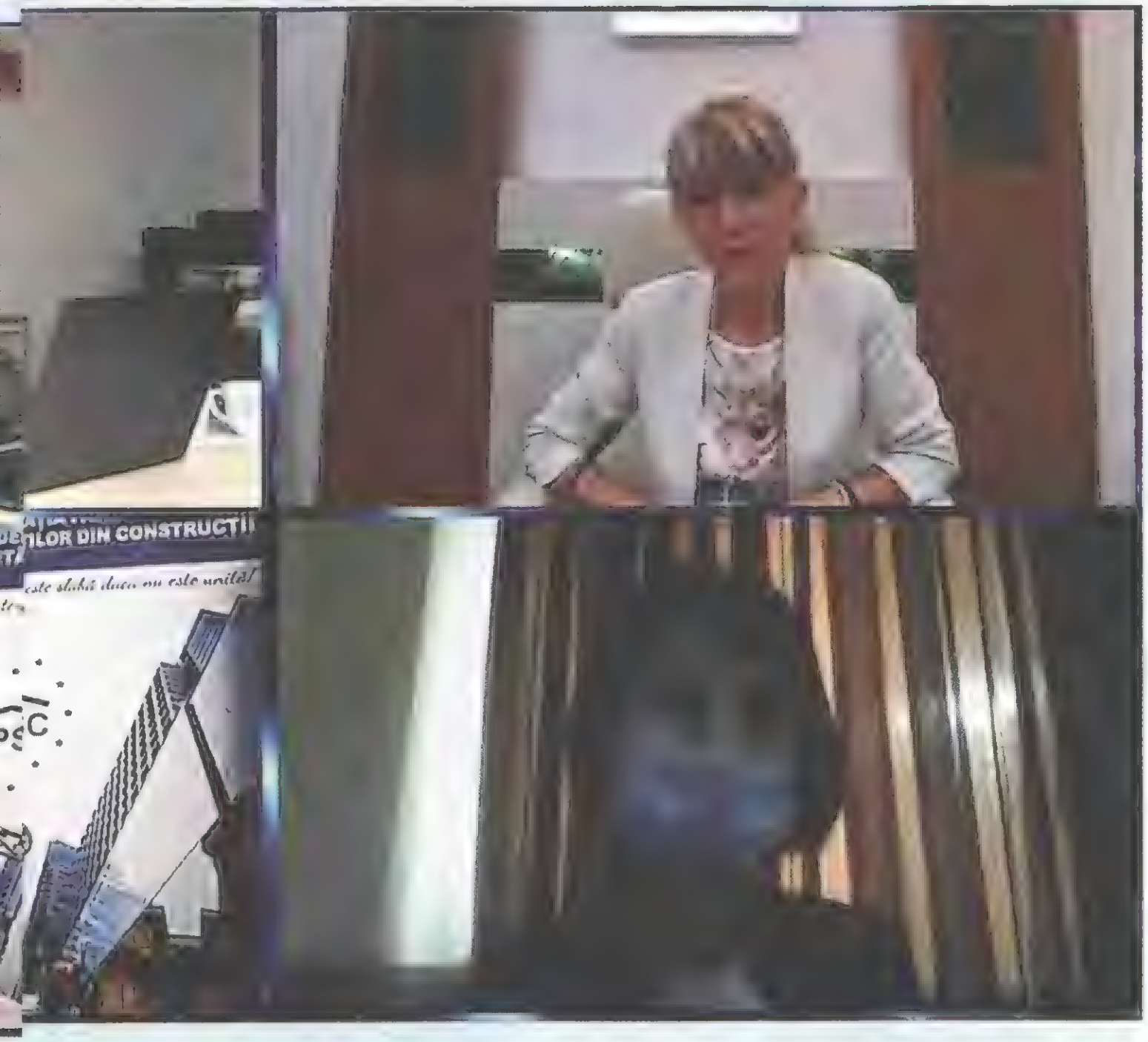

PANELUL 3
Mariana Ioniță (dreapta sus), Adriana Iftime (stânga jos) și ministrul Violeta Alexandru au vorbit despre „Măsuri pentru calificarea forței de muncă în construcții", în cadrul summitului moderat de Sabin Orcan.

anunţat, în cadrul #2020 Building & Construction Summit, că, în cele din urmă, magistrala 5 de metrou, care leagă cartierul bucureștean Drumul Taberei de centrul oraşului, va fi funcţională de la finalul lunii septembrie anul acesta.

„Partea cea mai dificilă, care a determinat întârzierea faţă de data finală asumată de către constructor în decembrie 2019, când am primit un plan care prevedea că până la 30 iunie metroul va funcţiona, a fost un puţ de ventilaţie în zona parcului din Drumul Taberei.

Dar s-a întârziat din cauza unor infiltraţii mai mult decât era prognozat", a explicat secretarul de stat noile întârzieri.

„Noua casă" poate fi accesată

Între 5.000 şi 6.000 de dosare pe zi vor fi depuse pentru cumpărarea de locuințe în cadrul programului „Noua casă", este estimarea lui Dumitru Nancu, director general al Fondului Naţional de Garantare a Creditelor.

Prima ediție a Building & Construction Summit a reunit reprezentanți ai industriei, specialiști și decidenți ai politicilor publice în domeniu

Dumitru Nancu a explicat, în cadrul #2020 Building & Construction Summit, organizat de *Newsweek România*, de ce a schimbat guvernul programul „Prima casă" cu „Noua casă" şi de ce au fost mărite plafoanele până la care se pot face împrumuturi garantate.

„Programul «Prima casă» a fost dezvoltat în 2009, eram chiar la început de criză.

Până în iunie anul acesta, prin acest program s-au cumpărat 297.000 de locuinţe, garanţia oferită a fost de 28 de miliarde de lei, iar ca total sumă investită de către bănci prin credite bancare s-a ajuns 41 de miliarde de lei.

Guvernul a decis să-l modifice pentru că a fost o măsură anticiclică. Toată lumea ştie că pe boom economic vii cu măsuri prociclice, iar pe recul economic, cum suntem acum, trebuie să încurajăm investiţiile, deci măsură anticiclică", a menţionat directorul general al Fondului Naţional de Garantare a Creditelor.

Dumitru Nancu a arătat că mărirea plafonului de garantare a avut în vedere încurajarea dezvoltatorilor imobiliari de a construi locuinţe mai mari şi a românilor de a cumpăra case mai confortabile.

Dezbaterile din cadrul #2020 BUILDING & CONSTRUCTION SUMMIT pot fi urmărite integral, în format video, scanând codul QR alăturat sau direct pe site-ul nostru, la secțiunea video: https://newsweek.ro/tag/video

DICTATURĂ

Cum s-a născut generația anti-Lukașenko

„Belarus este un memento că URSS se prăbușește încă", scrie celebrul think-tank american Atlantic Council.

„ESTE COMUN SĂ PRIVIM ISTORIA ca pe o serie de date specifice și perioade distincte, dar viața reală este, rareori, atât de predictibilă". Astfel începe analiza experților de la Atlantic Council dedicată frământărilor sociale din Belarus, din ultimele săptămâni.

Demersul lor își propune, și reușește în mare măsură, să identifice acele mecanisme sociologice care au dus la apariția unei generații protestatare, într-o țară în care dictatura părea parte integrantă din ADN-ul societății. Experții americani pun protestele din Belarus în contextul prăbușirii Uniunii Sovietice. „Privite în general ca o serie de evoluții dramatice, care au avut loc într-o perioadă relativ concentrată de timp, în 1990-1991, evenimentele recente din Belarus reamintesc că prăbușirea URSS este de fapt un eveniment continuu care nu încetează să modeleze climatul geopolitic global", scrie Atlantic Council.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Think- tank-ul remarcă faptul că „trezirea națională din Belarusul de astăzi" are loc „într-o țară care se agățase anterior de tradițiile, simbolurile și narațiunile URSS cu mai mult entuziasm decât orice altă fostă republică sovietică".

În timp ce Rusia lui Putin, scriu experții, s-a străduit considerabil în ultimele două decenii să reabiliteze aspecte ale trecutului sovietic, Belarusul lui Lukașenko a continuat, de asemenea, să îmbrățișeze practica statistică și practicile economice specifice epocii comuniste.

Experții americani enumeră acțiunile lui Lukașenko menite a consolida

ULTIMUL DICTATOR
al Europei, Aleksandr Lukașenko, a fost luat prin surprindere de amploarea protestelor

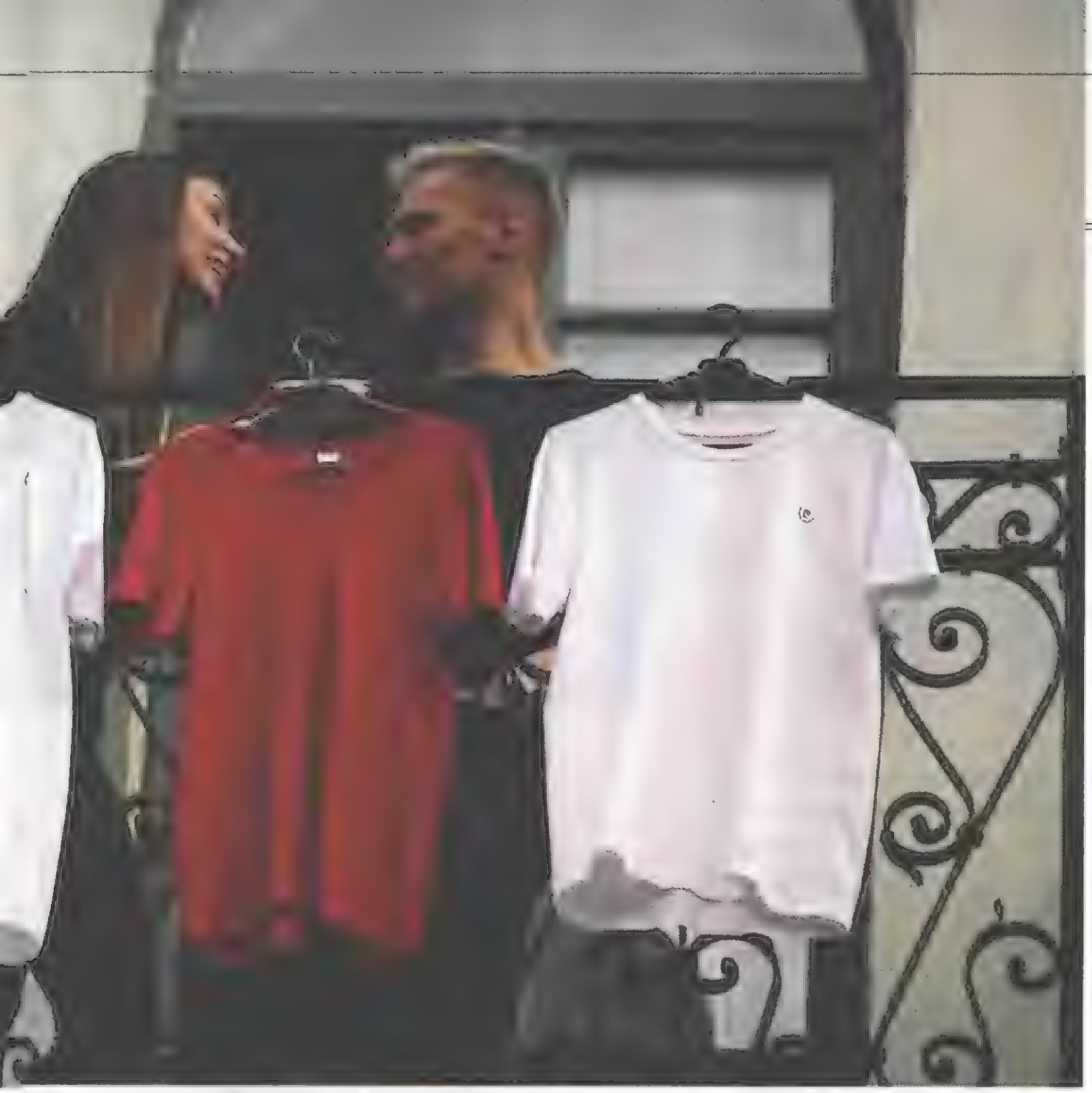

stilul său de conducere sovietic. Astfel, în timpul domniei sale de 26 de ani, președintele bielorus Aleksandr Lukașenko a transformat țara în propria sa Uniune Sovietică în miniatură.

Când a venit la putere pentru prima dată în 1994, Lukașenko și-a exprimat clar intențiile, respingând steagul alb-roșu-alb al Belarusului independent în favoarea steagului roșu-verde, folosit în epoca sovietică.

Au fost reînviate aspecte ale vieții sovietice de zi cu zi, de la organizațiile politice de tineret în stil Komsomol, până la studiul universitar obligatoriu al Marelui Război Patriotic (Al Doilea Război Mondial - n.red.).

A fost implementat un model autoritar de guvernare, cu alegeri prezidențiale care nu au fost niciodată libere.

Limba bielorusă a fost marginalizată în favoarea rusei, în măsura în care, până în 2020, aproape 90% dintre copiii bieloruși urmau școli în limba rusă.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Generația tânără este atașată de valorile naționale ale Belarusului independent, cum este steagul alb-roșu-alb

Dominația lui Lukașenko asupra peisajului politic a făcut dificilă disidența publică, dar, treptat, a început să apară o nouă generație care nu avea nimic de-a face cu nostalgia sovietică stagnantă a regimului.

În ultimul deceniu, această generație a devenit din ce în ce mai vocală în viața publică a țării, remarcă Atlantic Council.

Generația aceasta apreciază aplicația Telegram, YouTube, companiile aeriene low-cost și cultura pop globalizată.

„Pentru generația tinerilor bieloruși ai anilor 2000, visul era să emigreze. Dar, în ultimii ani, această tendință a fost depășită de apariția unei identități bieloruse noi și încrezătoare în sine, care îmbrățișează rădăcinile culturale antice ale țării și bogatul patrimoniu european, respingând în același timp narațiunile imperiale impuse de generațiile de dominație rusă și sovietică.

Nu este o surpriză faptul că tinerii bieloruși joacă un rol atât de important în mișcarea de protest pro-democrație pe care o vedem astăzi", remarcă renumitul think-tank.

O nouă identitate bielorusă

Experții enumeră evenimentele de referință care au contribuit la apariția acestei noi identități naționale bieloruse.

Revoluția Euromaidan din vecina Ucraina anilor 2013-2014 a avut un impact profund asupra bielorușilor. Mulți au empatizat cu lupta ucraineană de a scăpa de un conducător autoritar și de a îmbrățișa o identitate națională post-imperială.

Mii de bieloruși s-au deplasat la Kiev pentru a asista direct la evenimentele dramatice. În Belarus, trezirea națională a Ucrainei a contribuit la generarea unui interes fără precedent pentru cultura bielorusă.

În urma Revoluției Euromaidan, a devenit din ce în ce mai obișnuit să vezi bieloruși îmbrăcați cu haine brodate în stil popular. Cursurile de limba bielorusă și-au făcut apariția în toată țara.

Un alt moment simbolic a fost reînhumarea, în 2019, a eroului național bielorus din secolul al XIX-lea, Kastus Kalinouski, unul din liderii importanți ai Revoltei din 1863 împotriva stăpânirii țariste.

Kalinouski este considerat pe scară largă drept părintele fondator al statului modern bielorus. Executat de ruși în urma eșecului revoltei sale, rămășițele lui Kalinouski au fost identificate la Vilnius,

în 2019, și reîngropate în cadrul unei ceremonii desfășurate în capitala Lituaniei.

Mii de bieloruși au participat la eveniment. Mulți dintre ei l-au descris ca pe o experiență care le-a schimbat viața.

În mod semnificativ, înmormântarea lui Kalinouski a reînviat discuția despre legăturile dintre Belarusul modern, pe de o parte, și Lituania și Polonia, pe de alta. Aceste țări au o moștenire comună central-europeană încă din vremea Marelui Ducat al Lituaniei.

Democratizarea mass-media

În ultimul deceniu, schimbările identitare la nivelul societății bieloruse au fost reflectate de mass-media din ce în ce mai diverse.

Tot mai multe instituții media independente, cum ar fi *Belsat*, au oferit acces la istoria bielorusă necenzurată.

Între timp, cinematografia și diverse forme de exprimare artistică contemporană au jucat un rol influent în consolidarea unei noi identități non-sovietice.

În timpul recentei campanii electorale prezidențiale, liderul opoziției Svetlana Tihanovskaia și partenera sa de campanie Maria Kolesnikova nu au îmbrățișat inițial politica identității naționale.

În schimb, s-au concentrat pe solicitarea alegerilor libere. Această abordare prudentă a reflectat teama opoziției de a înstrăina segmente ale publicului, în special generațiile mai în vârstă.

Lupta celor două drapele

Cu toate acestea, prezența tot mai mare a steagurilor alb-roșu-alb la mitinguri a reflectat importanța problemelor identitare.

Mișcarea pro-democrație a început să câștige teren în luna iulie și a crescut fulminant la începutul lunii august.

Drapelul național al Belarusului, alb-roșu-alb, care a dominat protestele, este un simbol puternic. El datează din perioada scurtă în care Belarusului a fost stat independent, în 1918, după Revoluția Rusă, și este considerat o emblemă a luptei bieloruse pentru independență.

În contrast, mulți consideră versiunea roșu-verde a drapelului național, adoptată de Lukașenko în anii 1990, drept un semn al supunerii în stil sovietic față de Kremlin.

Evenimentele radicale din ultimele săptămâni au servit doar la întărirea acestor contraste.

Numeroase victime ale brutalității poliției au fost reținute pentru afișarea drapelului alb-roșu-alb, în timp ce mitingurile loialiștilor regimului au fost identificate imediat prin prezența steagurilor și a stindardelor roșu-verde.

Loialiștii

Adunările loialiste fac, probabil, parte dintr-o campanie coordonată de specialiștii ruși trimiși în Belarus de către Kremlin, începând cu data de 9 august, pentru a asigura protecția informativă a regimului Lukașenko.

Strategia se aseamănă cu „infowar"-ul Moscovei împotriva Ucrainei din timpul Euromaidanului, cu un accent puternic pe identitatea sovietică și apeluri emoționale la suferința colectivă sovietică din timpul Celui de-al Doilea Război Mondial.

Mitingurile pro-Lukașenko au fost marcate de apariția steagurilor decorate cu panglica Sf. Gheorghe, un simbol al imperialismului rus cu rădăcini în istoria țaristă.

Steagurile au fost evitate anterior în Belarus datorită strânselor legături cu războiul dus de separatiștii pro-ruși în estul Ucrainei.

Oficialii regimului, inclusiv Aleksandr Lukașenko, au început să-i catalogheze pe protestatari drept „naziști" și „fasciști".

Eșecul propagandei sovietice

Acuzații similare au fost, în trecut, pilon al propagandei sovietice. În anii mai recenți, acestea au devenit esențiale pentru atacurile informaționale ale

Reprimarea violentă a protestelor a scos în stradă și mai mulți bieloruși anti-Lukașenko

ȚARUL
Vladimir Putin (stânga) nu a decis încă dacă să-l lase din brațe pe Lukașenko. Opozantele Svetlana Tihanovskaia și Maria Kolesnikova (dreapta) mențin presiunea

Rusiei post-sovietice împotriva vecinilor necooperanți.

Aceste insulte își au rădăcinile în dezinformările Kremlinului ce datează din Cel de-al Doilea Război Mondial. Pe măsură ce forțele germane s-au îndreptat spre est, au fost reînviate simbolurile naționale suprimate ale națiunilor sovietice captive, cum ar fi Belarus și Ucraina.

Încă de pe atunci, Moscova a încercat să exploateze această asociere cu ocupația nazistă pentru a discredita luptele de independență din Ucraina, Belarus și statele baltice.

Astfel de tactici s-ar fi putut dovedi eficiente în anii precedenți, dar acest lucru nu mai pare să fie cazul în Belarusul actual. Evoluția unei noi identități naționale bieloruse a fost din ce în ce mai evidentă în ultimul deceniu, iar evenimentele din ultimele luni au oferit un stimul puternic acestui proces istoric.

Propaganda în stil sovietic a Rusiei încă rezonează cu unele segmente ale societății din Belarus, dar a fost depășită fără speranță de evenimente.

Relația cu Rusia se complică

Această schimbare de identitate va complica inevitabil relația dintre noul Belarus și Rusia vecină. Apariția unei identități naționale bieloruse independente face dificilă reconcilierea Moscovei cu schimbările care au loc într-o țară vitală intereselor naționale ale Rusiei.

Aceasta nu înseamnă că ar trebui să ne așteptăm la o invazie rusă. Kremlinul pare să fi învățat din propriile greșeli din Ucraina și ar prefera să nu mai înstrăineze o altă „națiune frate" prin agresiune militară. Cu toate acestea, ne putem aștepta ca Rusia să își mențină sprijinul considerabil pentru regimul Lukașenko, ce implică în prezent componente economice, de securitate, diplomatice și informaționale.

Moscova trebuie să câștige timp și să-l susțină pe Lukașenko până când se găsește o alternativă, care să-i permită să depășească un obstacol în interiorul propriei sfere tradiționale de influență.

În prezent, Rusia pare a fi lipsită de instrumente pentru a contracara trezirea națională din Belarus. Cu un mic contingent de etnici ruși în Belarus, ea nu poate lansa și întreține o narațiune rivală bazată pe apeluri la etnia rusă, așa cum a făcut în Ucraina.

În Belarus nici nu există sentimente pro-ruse concentrate într-o anumită regiune, care să îndeplinească o funcție separatistă similară Crimeii sau Donbasului. Kremlinul se va baza probabil pe apelurile la panslavism și ortodoxie.

Un alt obiectiv-cheie va fi minimizarea sau discreditarea legăturilor istorice ale Belarusului cu Lituania și Polonia. Rusia modernă nu poate concura cu atracția lumii occidentale, dar îi place să folosească trecutul comun pentru a justifica legături strânse continue cu fostele posesii imperiale, cum ar fi Ucraina și Belarus.

Totuși, aceste națiuni au, de asemenea, legături istorice profunde cu Europa Centrală, anterioare implicării rusești.

„Odată cu apariția unei identități naționale independente în Belarus, intrăm într-o nouă etapă în prăbușirea Uniunii Sovietice.

La treizeci de ani de la sfârșitul oficial al imperiului, soarele pare că a apus peste ultimul avanpost al autoritarismului sovietic din Europa Centrală. Evenimentele din Belarus sunt un semn că țara nu va mai fi niciodată aceeași. Ramificațiile acestei schimbări vor fi resimțite în toată regiunea și ar putea grăbi în cele din urmă actul final al prăbușirii sovietice în interiorul Rusiei", conchide Atlantic Council.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Pe măsură ce pandemia determină o creștere a
oamenii de știință co

CREIERUL DEPENDENT

a SUPRADOZELOR DE DROGURI,

ncurează să stopeze dependența direct la sursă

de Adam Piore

KIM JANDA IUBEȘTE SĂ spună că a proiectat în laborator celule imune capabile să protejeze corpul uman împotriva practic „a tot ceea ce merge sau se târăște" - inclusiv împotriva unora dintre cele mai nocive toxine cunoscute, antraxul, neurotoxina botulinică și ricina. Când cineva apropiat lui Janda a dezvoltat o dependență de droguri, era firesc ca omul de știință al Institutului de Cercetare Scripps să încerce să ajute.

Ar fi posibilă, s-a întrebat el, o pastilă sau un vaccin care să-i poată proteja pe dependenți de consecințele viciilor, prin neutralizarea drogului înainte de a necesita o supradoză? În acest fel, ar putea fi posibil să împiedice dependenții să recidiveze, ceea ce uneori se dovedește fatal?

Nevoia unei astfel de intervenții este mai necesară ca niciodată.

În mai bine de două decenii de când Janda a început să folosească vaccinurile împotriva dependenței, epidemia de opioide s-a răspândit rapid. Dependența a curmat 750.000 de vieți din 1999, potrivit Centrelor pentru controlul bolilor. Oamenii de știință și oficialii din domeniul sănătății din SUA s-au străduit să țină pasul și să dezvolte noi răspunsuri.

Cartelurile de droguri s-au luptat pentru a-și menține stăpânirea asupra dependenților, cu produse noi care sunt mai ieftine și mai puternice. Ultimul este fentanilul, un medicament sintetic, care este ieftin și ușor de supradozat - și poate fi responsabil pentru creșterea recentă a ratei de decese prin supradoză. Anul acesta, evoluțiile legate de COVID-19 se adaugă la spirala descendentă.

În ultimele trei-patru luni, decesele prin supradoză au crescut la nivel național, în Statele Unite, cu aproape 15 la sută, spune Shawn Ryan, președintele organzației Sprijinul Legislativ pentru Societatea Americană de Medicină pentru Dependenți. Ryan este, de asemenea, președinte și director medical al BrightView Health, o rețea de tratament cu 20 de centre în Ohio și Kentucky, state considerate

CĂUTÂND UN TRATAMENT
Când cineva apropiat lui Kim Janda a dezvoltat o dependență de droguri, omul de știință al Institutului de Cercetare Scripps s-a întrebat dacă ar putea concepe o pastilă sau un vaccin care să împiedice dependenții să recidiveze, ceea ce uneori se dovedește fatal. În sensul acelor de ceasornic de sus: Kim Janda; un parc din Bronx, New York; un utilizator de heroină se pregătește să se injecteze.

FOTO: FROM LEFT: COURTESY OF KIM D. JANDA; SPENCER PLATT/GETTY (2)

mult timp punctul zero pentru epidemia de opioid devastatoare a națiunii. În 2018, una dintre zonele în care operează BrightView a înregistrat o scădere cu 34 de procente a deceselor, o scădere de 36 la sută a internărilor la urgență legate de supradoză și o creștere cu peste 50 la sută a numărului de dependenți care au solicitat tratament.

Coronavirusul singur a fost suficient pentru a șterge majoritatea acestor câștiguri. În acest an, decesele prin supradoză în zonele în care se află centrele BrightView Health depășesc 25 la sută.

Pentru Ryan și ceilalți din primele linii ale bătăliei nu există niciun mister despre ceea ce provoacă această creștere.

„Dacă scrieți o listă de lucruri care vor înrăutăți sănătatea mintală și dependența în societate sau într-o comunitate", spune el, „le veți găsi pe toate provocate de COVID - izolare socială, instabilitate economică, perturbare a transportului, necesitatea de a obține sprijin, anxietatea legată de izolare".

Întreaga carieră, Janda a căutat modalități de a întări sistemul imunitar și de a crea substanțe care să-l imite - pentru a determina atacarea și neutralizarea micilor molecule care provoacă dependență. La începutul anilor 1990, și-a propus să aplice aceleași tehnici pentru a neutraliza efectele drogurilor de stradă, cum ar fi heroina, cocaina și metanfetamina.

„Dependența este o boală a creierului", spune el. „Complexitatea chimiei creierului implicată este extrem de dificil de vizat cu un medicament. Dar dacă ai un anticorp suficient de bun, acționează ca un aspirator. Se poate aspira drogul din creier".

În tot acest timp, în ciuda provocărilor legate de finanțare - a obținut cam 25 de milioane de dolari prin finanțare federală pentru vaccinurile sale pentru dependență, comparativ cu miliarde alocate de stat pentru alte vaccinuri, cum ar fi COVID-19 - el și echipa sa de cercetare în continuă schimbare au reușit să creeze vaccinuri promițătoare pentru

► „Mi-e teamă că **S-A PIERDUT TOTAL CONTROLUL** asupra fentanilului" ►

unele dintre cele mai grave probleme de dependență, inclusiv pentru cocaină, amfetamină, heroină, fentanil și carfentanil.

Niciunul dintre aceste medicamente nu a fost încă comercializat. Unul a fost licențiat la o mare companie farmaceutică, dar uitat. Problema, spune Janda, este că dependența, chiar și în lumea dezvoltării farmaceutice, are un stigmat - un sentiment omniprezent că este mai degrabă un eșec moral decât o boală a creierului. Nu ajută nici că nimeni nu a făcut vreodată un vaccin de succes pentru dependență sau că Big Pharma nu îl vede deosebit de profitabil.

Bătălia părea aproape lipsită de speranță, dar o nouă generație de oameni de știință - unii care au studiat în laboratorul lui Janda - poate livra curând noi arme puternice pentru creierul dependentului.

Cursa armelor

Există o nevoie disperată de arme noi pentru a lupta pentru viața celor 494.000 de americani cu vârsta peste 12 ani care consumă în mod obișnuit heroină, a celor 15 milioane de americani care abuzează în mod regulat de medicamente eliberate pe bază de rețetă, a celor 774.000 de americani care folosesc în mod regulat metanfetamina și a celor 5 milioane de americani care consumă în mod regulat cocaină. Pe măsură ce companiile farmaceutice mari au conceput opioide din ce în ce mai puternice, iar cartelurile de droguri au încercat să exploateze acest lucru pentru a câștiga mai mulți bani, oamenii de știință și oficialii sănătății publice s-au întrecut pentru a dezvolta măsuri de combatere a dependenței și să salveze vieți.

Pentru o scurtă perioadă, păreau să înregistreze progrese autentice. În 2018, decesele din cauza drogurilor în SUA au scăzut pentru prima dată în 25 de ani. Din păcate, acele câștiguri s-au dovedit trecătoare. Centrul pentru Controlul Bolilor (CDC) a raportat că aproape 72.000 de americani, sau 197 de oameni pe zi, au murit din cauza supradozelor de droguri în 2019, o creștere cu 5 la sută față de 2018 și un nou record, potrivit statisticilor publicate în iulie.

„Începusem să vedem câteva rezultate destul de pozitive și se părea că am ajuns, în sfârșit, aproape de vârful acestui munte groaznic de supradoze și decese", spune Ryan. „Problema a fost că nu ne-am ridicat până sus".

Există un factor în plus pe lângă pandemie care a condus la reapariția crizei de supradozaj: decizia luată de către cartelurile de droguri mexicane de a amesteca opioizi sintetici mortali în alte droguri. Deși fentanilul a fost oprit la începutul anilor 2000, în ultimii ani a devenit un element fundamental. Efectul a fost devastator. Fentanilul este de peste 50 de ori mai puternic decât heroina. Este aproape imposibil ca utilizatorul de stradă să-și mărească singur doza. Ryan estimează că 90 la sută dintre pacienții pe care îi tratează pentru tulburări cauzate de opioide în zilele noastre au folosit fentanil.

Amestecarea fentanilului sau chiar vânzarea directă poate fi profitabilă. Un kilogram de heroină poate produce 10.000 de doze, dar un kilogram de fentanil va produce 500.000. Până de curând, însă, producția precursorilor drogului se limita la câteva laboratoare, pe care autorităților federale americane, în colaborare cu omologii mexicani, le-au putut identifica și neutraliza. În ultimii ani, laboratoarele au apărut în China pentru a alimenta piața din America de Nord, ceea ce împiedică forțele de ordine din SUA să descurajeze producția.

„Nu putem să mergem în China și să spunem: «Hei, știm că aveți un chimist care produce ceva care ucide americani, aveți grijă!»", spune Jonathan Caulkins, expert în fentanil și profesor la Carnegie Mellon University, coautor al unui raport al Insti-

APROVIZIONARE MORTALĂ
Deoarece companiile farmaceutice mari fabrică opioizi mai puternici, cartelurile de droguri încearcă să exploateze aceste progrese. În sensul acelor de ceasornic, de sus: procurorii din Boston anunță o confiscare de fentanil în 2018; un vameș american găsește un depozit ascuns de oxicodonă; în vizită la mormântul unui tânăr consumator de heroină.

GEORGES/THE WASHINGTON POST/GETTY

„Se părea că am ajuns în sfârșit aproape de vârful acestui teribil munte de **SUPRADOZE** și decese cauzate de droguri. Problema era că nu am ajuns până la capăt“

tutului Brookings privind epidemia de opioide publicat în iunie. „Există acum un număr nelimitat de oameni care sunt capabili să facă acest tip de chimie“, spune el. „Piețele ilegale operează cu vânzări suficiente să meargă afacerea în sus. Există un prag sub care nu rezistă, apoi, cu cât sunt mai mari, cu atât sunt mai durabile și puțin probabil să dispară vreodată. Mi-e teamă că piața de fentanil nu mai poate fi controlată“.

Fentanilul nu este singura substanță alternativă pentru droguri. În ultimii ani, un amestec și mai puternic numit carfentanil sau carfentanyl a început să apară în amestec. Un tranchilizant pentru animale, care este de 100 de ori mai puternic decât fentanilul, drogul este uneori folosit pentru adormirea elefanților.

În 2016, fentanilul a ucis singur peste 1.000 de oameni în Ohio. Un lot toxic de heroină combinată cu carfentanil a fost responsabil pentru 174 de cazuri de supradoză într-o perioadă de șase zile (comparativ cu o medie săptămânală de aproximativ 28).

Până de curând, jumătatea vestică a Statelor Unite a fost protejată în mare parte de cea mai gravă epidemie de opioid. O explicație ar putea veni din faptul că cei care furnizează heroină Coastei de Vest își marchează în mod tradițional produsul adăugându-i lac de pantofi. Orice fentanil din heroină își arată prezența prin simplul test al lustruirii pantofilor. Aceștia sunt mai deschiși la culoare decât ar trebui să fie dacă există fentanil. (Heroina de pe Coasta de Est este de obicei albă sau gălbuie).

Oficialii din sănătatea publică cred că fentanilul apare acum, provocând o creștere a cazurilor de supradoză, în partea de vest a SUA amestecat și cu alte opioide sintetice în cocaină și alte droguri.

De parcă nu ar fi destul de rău, cartelurile de droguri au inundat piața americană cu noi variante extrem de puternice de metamfetamină.

„Ceva care a fost clar de zeci de ani este că atunci când crește dozajul și prețul scade, mai mulți dependenți de droguri mor“, spune Andrew Kolodny, fondatorul și directorul executiv al asociației medicilor pentru prescrierea responsabilă a opioidelor PROP și director medical în cercetarea opiaceelor la Școala Heller pentru politici sociale și management a Universității Brandeis. „Reversul acționează astfel încât, când prețul crește și dozajul scade, mai mulți oameni dependenți caută tratament, pentru că rămân fără resurse“.

Kolodny atribuie creșterea numărului de decese din cauza drogurilor în 2019 unei creșteri a dozajului și scăderii prețului. Și el suspectează că acești factori pot juca, de asemenea, un rol în creșterea deceselor pe care le vedem în pandemia de COVID-19. În timp ce traficul de frontieră încetinește, aeroporturile și străzile sunt goale, cartelurile

mexicane au o perioadă deosebit de dificilă pentru a-și plasa marfa.

Această combinație de factori, sugerează Kolodny și alții, determină probabil o creștere a fabricării de opioide sintetice pe care le amestecă în produsul lor. Drogurile precum carfentanilul sunt mult mai concentrate decât heroina, ceea ce înseamnă că sunt mai ușor de transportat „Avem un consum de droguri extrem de periculos acum", spune el. „Metanfetamina nu a fost niciodată mai ieftină și mai pură, iar heroina nu mai este chiar heroină. Acum este fentanil, care este mult mai puternic".

Politici și linii directoare

Aceste evoluții au urgentat eforturile experților în domeniul sănătății publice și ale oamenilor de știință care lucrează în domeniul cercetării dependenței.

„Nu putem merge în China și să le spunem: «Hei, știm că aveți un chimist care produce ceva care **UCIDE AMERICANII**, aveți grijă!»"

Dr. Nora Volkow, director al Institutului Naţional pentru Abuzul de Droguri (NIDA) la Institutele Naţionale de Sănătate, spune că cei mai mari paşi în combaterea epidemiei din ultimii ani au fost determinaţi nu atât de noi descoperiri ştiinţifice, ci de noi politici ce vizează o mai bună utilizare a acestora. Pentru a trata pacienţii cu supradoză, de exemplu, oficialii de sănătate publică au făcut presiune majoră pentru a creşte distribuţia şi disponibilitatea naloxonei, vândută sub numele de marcă Narcan, care blochează opioidele din receptorii organismului şi poate salva viaţa celor cu supradoză, dacă este administrată la timp.

Unele dintre cele mai promiţătoare contramăsuri dezvoltate în ultimii ani, spune Volkow, s-au concentrat pe instruirea personalului medical şi a forţelor de ordine pentru a identifica persoanele care suferă de dependenţă de droguri şi pentru a le oferi ajutor. Acest ajutor poate lua forma unor medicamente precum metadona, buprenorfina şi naltrexonul şi poate diminua necesitatea de a consuma a dependenţilor, dacă şi aceştia vor să renunţe.

„În mod tradiţional, oficialii departamentului de urgenţă nu au fost instruiţi să analizeze tulburarea de consum de opiacee şi să ajute dependenţii să primească tratament", spune ea. „Acest lucru a fost îmbunătăţit în mod foarte promiţător. Totodată, cercetătorii au arătat că utilizarea medicamentelor pentru a controla necesitatea dependenţilor deţinuţi în închisori poate produce rezultate foarte bune. Dacă se administrează medicamente înainte ca un dependent să fie eliberat din închisoare - cu o săptămână sau chiar cu 24 de ore înainte - poate ajuta dependentul. Este mult mai bine decât să-i eliberezi într-o comunitate în care şansele de a recidiva şi de

LANŢURILE DE APROVIZIONARE
În ultimii ani, laboratoarele care produc fentanil, un opioid sintetic periculos, au apărut în China pentru a aproviziona piaţa din America de Nord, ceea ce împiedică forţele de ordine din SUA să descurajeze producţia. Mai sus: În urma unui pont din SUA, China a condamnat nouă persoane pentru producerea şi traficul de fentanil în Xingtai, în provincia Hebei din nordul ţării în 2019.

FOTO: JIN LIANGKAI/XINHUA/GETTY

a trece la supradoze sunt foarte mari", adaugă ea.

Cu toate acestea, eforturile în acest sens au fost perturbate de pandemia de COVID-19. Dependenții sunt reticenți să viziteze departamentele de urgență de teamă să nu fie infectați. Închisorile, supraîncărcate și cu număr mare de infectați cu COVID, eliberează dependenții de opioide nonviolenți, cu „foarte puțină instruire înainte", spune ea.

Arma Viitorului

Pandemia a determinat unele schimbări de politici care i-au ajutat pe dependenți. De exemplu, majoritatea clinicilor care distribuie metadonă au cerut mult timp dependenților să apară fizic, zilnic, pentru a-și lua medicamentele. Asta a fost o provocare chiar și în perioadele normale, când un pacient inofensiv putea să-și piardă controlul, să recidiveze, să treacă la supradoză și să moară. Însă, recent, Departamentul de Sănătate și Servicii Umane din SUA a început să permită clinicilor să elibereze rețete de metadonă pe o lună, ceea ce ar putea face o mare diferență, spune Volkow.

Până recent, medicii au fost obligați de lege să vadă pacienții în persoană și să facă un istoric complet înainte de a prescrie buprenorfina, cel mai utilizat medicament împotriva opioide. Acest lucru s-a dovedit o barieră pentru pacienții din zonele rurale cu acces limitat la îngrijiri de sănătate. DEA autorizează acum medicii să emită rețete pentru acest medicament prin programări de telemedicină. Aceste eforturi ar putea duce la îmbunătățiri reale în lunile următoare.

Peste câțiva ani, dependenții pot beneficia în cele din urmă de cercetările pe care Janda le-a început cu atât de mult timp în urmă. Doi dintre foștii studenți ai lui Janda, Paul Bremer și Nicholas Jacob, s-au alăturat recent Cessation Therapeutics, o companie privată fondată în 2018 pentru a comercializa unele dintre tehnologiile sale, inclusiv vaccinuri și anticorpi pentru dependenți.

Compania profită de rezultatele muncii timpurii ale lui Janda. De exemplu, în cazul vaccinurilor, Janda folosește chimia organică sintetică pentru a grefa opioide și alte molecule de droguri pe compuși mai mari, pe care sistemul imunitar le recunoaște ușor. Acest lucru neutralizează avantajul dimensiunilor mici, ce permite, în mod normal, moleculelor de drog să treacă neobservate de sistemul imunitar. Odată ce un medic injectează acest medicament hibrid în organism și sistemul imunitar al dependenților îl recunoaște drept „străin", începe să creeze anticorpi care caută și elimină drogul. Pentru dependenți, asta înseamnă că vor fi lipsiți de starea de euforie.

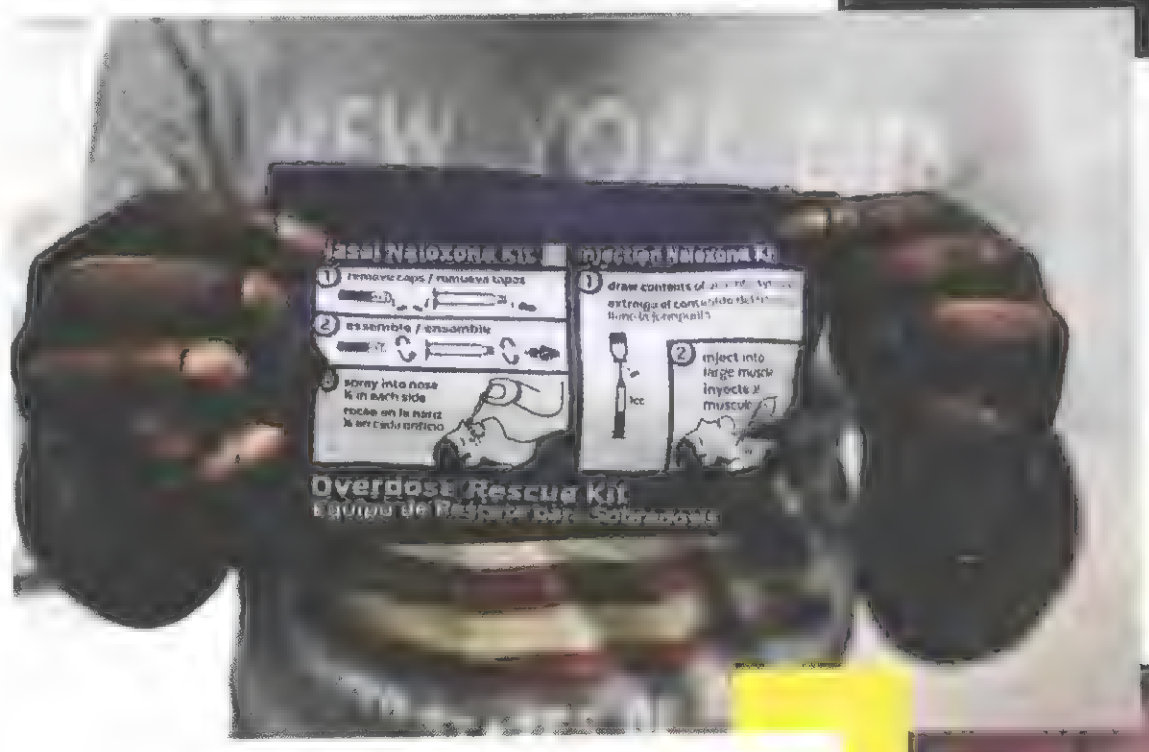

FOTO: FROM TOP: JOSHUA ROBERTS/BLOOMBERG/GETTY

„Ceva care a fost clar de zeci de ani este că atunci când dozajul crește și **PREȚUL SCADE**, mor mai mulți dependenți de droguri"

POLITICA DE ÎNCURAJARE
Oficialii de sănătate publică au depus un mare efort pentru a creşte disponibilitatea naloxonei, vândută sub numele de marcă Narcan, care poate salva viaţa unui dependent care ia o supradoză. În sensul invers al acelor de ceasornic, de sus: dr. Nora Volkow; o trusă de salvare pentru supradoză; o „monedă de rugăciune".

În timp, aceşti anticorpi ajută la reducerea dependenţei. „Când vaccinurile şi anticorpii interferează cu un nivel ridicat de droguri, acestea creează o memorie", explică Volkow.

„Creierul învaţă că un drog care, în trecut, te ridica la ceruri, nu mai există. Practic, şterge asocierea cu plăcerea. Deci, cu expunere repetată, poate neutraliza amintirea «binelui» iniţial şi apare lipsa dorinţei de a consuma".

Vaccinurile au însă o limitare. Au nevoie de luni pentru a intra în vigoare. Este nevoie de mult timp pentru ca organismul să-şi programeze imunitatea şi, de obicei, sunt necesare două sau trei rapeluri, la o lună distanţă. Când nivelul de anticorpi este scăzut, pachetul drog-medicament este atât de puternic, încât depozitul de anticorpi al dependentului este pur şi simplu copleşit. În prima perioadă, un dependent poate recidiva şi să dispară de la tratament, nereuşind să urmeze cele trei rapeluri. „Problema cu dependenţii este că ei nu aşteaptă", spune Janda.

De asemenea, nu este clar dacă un vaccin va oferi sau nu o protecţie robustă. Dacă un vaccin nu declanşează producerea unui nivel suficient de ridicat de anticorpi, opioidele sau alte droguri pot fi capabile să le învingă. La această întrebare, speră cercetătorii, se vor primi răspunsurile în studiile clinice de fază trei.

Aceste limitări, împreună cu creşterea recentă a deceselor prin supradoză, i-au determinat pe Janda şi alţii din domeniu să ia în considerare aşa-numitele „imunizări pasive" - injectarea directă a anticorpilor sintetizaţi în laborator, care pot fi administraţi în cantităţi uriaşe. Aceşti anticorpi absorb moleculele drogurilor „ca un burete", imediat ce sunt administrate. Deşi astfel de anticorpi sunt scumpi şi durează doar câteva săptămâni, aceştia oferă protecţie imediată atât împotriva unei stări ridicate de dependenţă, cât şi împotriva supradozei. Anticorpii pot cumpăra timp pentru toxicomanii recent vaccinaţi pentru ca sistemele lor imunitare să intre în funcţiune.

Anticorpii s-ar putea dovedi deosebit de utili în cazul carfentanilului. Deşi opioidele sintetice ale acestui drog se ataşează la aceiaşi receptori ai creierului ca heroina, medicamentul anti-supradoză Narcan nu este întotdeauna eficient împotriva lor. Acest lucru se datorează în mare măsură faptului că drogurile sintetice au un timp de înjumătăţire mai lung în organism decât Narcan. Pacienţii trataţi cu Narcan pentru supradoze cauzate de loturi de heroină alterate cu unele opioide sintetice se pot supradoza a doua oară când Narcanul începe să scadă, să intre în depresie respiratorie şi să moară. „Cu anticorpul monoclonal, nu există această problemă", spune Janda. „De îndată ce este introdus, oferă protecţie completă. Anticorpii ar trebui să rămână în jur de câteva săptămâni".

Cessation Therapeutics speră să înceapă studii pe oameni pentru un anticorp la carfentanil, care s-a dovedit deja a fi eficient la şoareci şi primate neumane, în următoarele 12 până la 16 luni.

Un alt grup de oameni de ştiinţă, de la Universitatea din Arkansas şi compania biotehnologică InterveXion, au produs un anticorp monoclonal care vizează metamfetamina. Recent a intrat în studiile clinice de faza a doua. „Dacă va avea succes, va fi prima dată când vom avea un tratament pentru a inversa toxicitatea de la metamfetamine", spune Volkow. „Sunt foarte încântată de posibilităţile de imunizare pasivă. Este foarte promiţător".

Dacă totul merge bine, tratamentele cu anticorpi vor intra pe piaţă în următorii câţiva ani. În cele din urmă, cu noroc, pot urma vaccinuri, oferind clinicienilor arme noi puternice împotriva ravagiilor consumului de droguri. Deoarece COVID-19 se adaugă la problemele dependenţilor, nu există timp de pierdut. N

Familia româno-maghiară de puşcaşi campioni la tir

Roxana Sidi face parte din lotul național de tir al României, iar soțul și, totodată, antrenorul ei, Peter Sidi, este multiplu campion mondial și european la diferite probe de tras cu pușca, pentru Ungaria. Cei doi s-au cunoscut la concursurile de tir și sunt căsătoriți din 2018. Sunt fericiți împreună și își reprezintă fiecare țara cu mândrie.

ACUM MAI BINE DE 10 ANI, Peter Sidi, un sportiv deja consacrat, îi oferea o cutie cu bomboane Roxanei, care avea 16 ani şi era la începutul carierei. Se întâmpla la un concurs internaţional de tir.

„Bomboanele au ajuns la coşul de gunoi, pentru că părinţii mă învăţaseră să nu mănânc de la persoane necunoscute. Apoi, o lungă perioadă de timp, doar ne-am zâmbit", îşi aminteşte amuzată Roxana.

Acum, Peter nu este doar soţul şi antrenorul ei, ci şi persoana care o motivează cel mai tare.

Roxana a ajuns la tir direct de pe pista de atletism, fiind „racolată" de Ştefan Olteanu, primul ei antrenor la acest sport.

Mama ei jucase ceva handbal, dar nu la un nivel foarte înalt. Roxana a făcut şi ea handbal, un sport de care a rămas încă legată, dar pe care, din păcate, nu a mai putut să-l practice. Însă acum nu regretă nimic.

„Mi-ar fi plăcut să fac handbal, dar o accidentare m-a făcut să nu mai pot continua. Aşa am ajuns pe acest drum, cu arma în braţe", spune Roxana. Nu a fost uşor, dar ea a început să crească pas cu pas.

Primele rezultate la tir au început să apară încă de pe vremea în care era la juniori şi începuse să câştige competiţii naţionale la seniori.

Apoi au venit şi rezultatele la competiţiile internaţionale.

„Cele mai bune rezultate ale mele sunt: medalia de aur la Campionatul European de glonţ, proba din culcat şi o medalie de bronz cu echipa, la aceeaşi probă. La aer comprimat am obţinut o medalie de aur şi una de bronz,

DE

MIHAI DUŢĂ
mihai.duta@newsweek.ro

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ

tot cu echipa. Acum lupt pentru calificarea la Jocurile Olimpice de la Tokyo", povestește Roxana, sportivă legitimată la Steaua București.

În Ungaria s-a antrenat fără restricții cauzate de pandemie

Pandemia a prins-o în Ungaria, la Komarom, acolo unde locuiește împreună cu soțul ei. Spre deosebire de sportivii din România, acolo nu i-a fost afectată pregătirea specifică:

„Pot spune că mă simt norocoasă că nu am întrerupt activitatea pentru că aici au fost doar câteva restricții ușoare. Am avut condiții să mă antrenez, poligonul a fost deschis. Totul s-a desfășurat normal. Anul care vine sper să îmi aducă multă putere de concentrare. Îmi doresc o medalie la Campionatul European și calificarea la Jocurile Olimpice".

Roxana a fost foarte aproape de o medalie la individual, la Campionatul European din 2019 de la Osijek, atunci când a obținut locul 6.

Atunci a câștigat însă medalia de bronz cu echipa. Cu un an înainte, în 2018, la Gyor, în Ungaria, acasă cum s-ar spune, câștigase aurul pe echipe, tot la proba 10 metri pușcă aer comprimat.

Program de antrenament la cel mai înalt nivel

Rezultatele nu se obțin însă cu ușurință. Roxana se antrenează minimum două ore pe zi și, uneori, duminica este zi de refacere. Programul ei include și pregătire fizică pe lângă antrenamentele specifice din poligon.

Ea crede că pentru a avea performanțe în sport este nevoie de seriozitate, multă muncă și un psihic foarte puternic. Psihicul contează, într-adevăr, foarte mult în probele de tir.

Antrenor este chiar soțul ei, multiplu campion mondial și european la diferite probe de tir cu pușca. Pregătirea este asigurată, așadar, la cel mai înalt nivel.

„Rezultatele lui mă ambiționează și mă motivează să mă pregătesc pentru a fi din ce în ce mai bună. Împreună mergem și la competiții unde facem echipă în proba de mixt", spune Roxana.

„Pe soțul meu l-am cunoscut în poligon, ne intersectam mereu la competițiile internaționale. La 16 ani am primit o cutie de bomboane de la el. Bomboanele au ajuns la coșul de gunoi, pentru că părinții mă învățaseră să nu mănânc de la persoane necunoscute. O lungă perioadă de timp doar ne zâmbeam când ne vedeam. Apoi relația a avansat și, în 2018, ne-am căsătorit.

ROXANA SE ANTRENEAZĂ ÎN UNGARIA, ACOLO UNDE PREGĂTIREA NU I-A FOST AFECTATĂ DE PANDEMIE

Locuim în Ungaria, la Komarom. De obicei vin o dată pe lună în România, însă acum așteptăm să se mai liniștească apele cu acest virus. Sper ca acest lucru să se întâmple cât mai repede", spune Roxana.

În casă, cei doi vorbesc în engleză, însă Roxana s-a apucat să învețe maghiara pentru că stau mai mult în Ungaria.

În timpul liber, Roxana nu are vreme să se plictisească: „Soțul organizează tot felul de activități, pescuit, înot, plimbări cu bicicleta, evenimente muzicale, astfel încât timpul trece foarte repede.

Înainte de competiții îmi place să ascult muzică, dar nu am o piesă preferată, ascult melodii în funcție de starea pe care o am".

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ

ROXANA
și-a cunoscut soțul în poligonul de tir. Sidi Peter este unul dintre cei mai mari campioni ai Ungariei

Dacă le urmărești conturile de Facebook, îți dai seama repede că totul este cât se poate de adevărat. Soții Sidi se antrenează împreună și merg în tot felul de excursii aproape în fiecare săptămână. Cele mai plăcute amintiri ale Roxanei sunt însă legate de sportul pe care îl practică: „Am atât de multe amintiri plăcute, haioase, încât nici nu știu cu care să încep. Dar cele mai plăcute amintiri sunt atunci când ai medalia la gât și îți amintești prin câte ai trecut și cât ai muncit pentru ea. Atunci totul este atât de simplu și atât de frumos!".

Sidi Peter este multiplu campion mondial și european

Soțul Roxanei, Peter, a avut încă din copilărie contact cu armele.

„La vârsta de patru ani am început să trag cu arma prin curte. Timp de doi-trei ani a fost distracția familiei. Apoi am mers prima dată la poligonul de tir. Arma nu era ceva nou pentru mine, însă a intervenit competiția. Voiam să fiu mai bun decât ceilalți", își amintește Peter.

În familia sa, doar tatăl său avusese legătură cu sportul, fusese fotbalist. Însă lui Peter nu i-a plăcut fotbalul. A practicat și alte sporturi cu rezultate promițătoare.

Pe lângă tir, a cochetat și cu tenisul de masă și cu șahul.

La șah a fost chiar campion național la juniori.

A mai jucat și handbal în echipa universității.

ROXANA ȘI SIDI PETER
își petrec timpul liber în natură

Dar sportul de bază a fost tirul, iar în 1998 a câștigat prima medalie cu echipa la Campionatul Mondial. Anul următor, venea și prima medalie individuală la Campionatul Mondial de Crossbow. Rezultatele au început să curgă de atunci: campion mondial și european de nenumărate ori și multe medalii la Cupele Mondiale.

Prezent la a șasea ediție a Jocurilor Olimpice

Din palmares îi lipsește doar o medalie olimpică. Însă are încredere că o va obține.

„Acum sunt calificat la Jocurile Olimpice de la Tokyo. Este a șasea ediție a Jocurilor la care voi participa și, cu siguranță, nu mă voi opri aici", spune Peter.

El crede că pentru a fi un bun sportiv trebuie să nu renunți niciodată, să fii serios, dar să și știi să te joci: „Pentru că sportul e un joc. Uneori câștigăm, uneori pierdem, ăsta este farmecul".

Ca antrenor, Peter vrea să-și califice și soția la Tokyo 2021

Ca sportiv, Peter este deja calificat la Jocurile Olimpice, însă, ca antrenor, își dorește să o califice și pe Roxana, soția sa.

„Anul viitor sper să îmi aducă o medalie la Jocurile Olimpice, pentru că este singura care îmi lipsește. De asemenea, ca antrenor, îmi doresc să reușesc să îmi calific sportiva în finala Campionatului European și să obțină calificarea la Jocurile Olimpice", ne-a spus Peter Sidi. Și pentru el, ca pentru oricare alt sportiv de mare performanță, timpul liber nu prea există: „Sunt o persoană destul de activă, mereu fac ceva. Dar când nu sunt pe linia de tragere îmi place să stau cu familia și să pescuiesc".

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

RADIO SPORT TOTAL 105,8FM

ON AIR

Bucureşti: 105.8 FM
Botoşani: 91.1 FM
Braşov: 96.4 FM
Drăgăşani: 88.0 FM
Făgăraş: 90.90 FM
Focşani: 102.0 FM
Galaţi: 87.7 FM
Predeal: 101.1 FM
Rupea: 90.3 FM
Severin: 97.9 FM
Slatina: 92.4 FM
Victoria: 92.8 FM
Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

BUNCĂR

Cum ne pregătim de Apocalipsă

Experții în supraviețuire merg la extreme pentru ca nimic să nu-i ia prin surprindere

EXPERȚII ÎN SUPRAVIEȚUIRE, inclusiv cei pregătiți să întâmpine Apocalipsa, cândva văzuți ca niște personaje marginale, devin din ce în ce mai prezenți în mainstream. Nu e vorba numai de emisiuni reality show, ci de faptul că tot mai mulți oameni obișnuiți pregătesc bagaje pentru evenimente extreme, uragane, pene de curent îndelungate, tulburări civile.

Acum, odată cu pandemia COVID-19, cei care au deja un loc în care au stocat tot ce e necesar încep să pară persoane care au intuit bine.

În noua sa carte, „Bunker: Preparing for the End Times" (Scribner), Bradley Garrett - autor și aventurier mondial - explorează comunitățile din întreaga lume care se pregătesc pentru Apocalipsă și împărtășește o perspectivă interioară asupra motivului și modului în care se pregătesc pentru evenimentul extrem neașteptat – aruncând o privire atentă asupra diferitelor tipuri de buncăre. În acest fragment, el descrie cum este viața într-un buncăr.

O unitate de supraviețuire din Kansas - cel mai generos și sofisticat buncăr privat din lume - a fost cândva un siloz de rachete al guvernului american în timpul Războiului Rece. Construit la începutul anilor 1960, la un cost de aproximativ 15 milioane de dolari, pe spatele contribuabililor americani, a fost una dintre cele 72 de structuri întărite pentru rachete, construit pentru a proteja o rachetă balistică intercontinentală cu vârf nuclear (ICBM), de 100 de ori mai puternică decât bomba lansată la Nagasaki, Japonia. Multe dintre aceste silozuri au fost aruncate în aer și îngropate după decenii de neutilizare. Dar nu toate.

Larry Hall nu a fost primul care a refolosit una dintre aceste relicve ale Războiul Rece.

Dar a lui este, fără îndoială, cea mai spectaculoasă. Fost antreprenor guvernamental, dezvoltator imobiliar și expert în supraviețuire, cu o diplomă de master în afaceri, a planificat mai întâi să construiască un centru de date într-un siloz, dar a realizat rapid că există o altă piață emergentă, cea a Apocalipsei, pentru superbogați.

Hall a cumpărat silozul, cu o adâncime de 60 de metri, pentru 300.000 de dolari, în 2008, și l-a transformat într-un „puț" de lux de 15 etaje, unde o comunitate de până la 75 de persoane poate rezista maximum cinci ani în timpul unui eveniment apocaliptic. Beneficiarii se așteaptă să iasă la suprafață după trecerea pericolului și să înceapă să reconstruiască lumea.

Nu este atât de dificil să ne imaginăm că trăim sub pământ într-un mediu care poate susține viața, din punct de vedere tehnic. Bazele supraviețuirii în partea de jos a piramidei ierarhiei-nevoilor din 1943 a psihologului Abraham Maslow - hrană, apă, adăpost și securitate - sunt relativ ușor de asigurat pe o perioadă scurtă de timp. Ceea ce este mai degrabă o provocare este crearea unui

COMPLET ECHIPAT
Zgârie-norul inversat, autonom, include (în sensul acelor de ceasornic, din stânga sus) bancuri de pește de acvacultură, uși blindate de 8 tone, rezistente la explozii, trei scuturi de protecție și „ferestre" din LED-uri.

FOTO: BRADLEY GARRETT (4)

DE

BRADLEY GARRETT
@Goblinmerchant

mediu tolerabil din punct de vedere psihologic şi social – ca să nu spunem direct că se caută o soluţie ca membrii acestei noi comunităţi troglodite să nu se ucidă între ei. Iar crearea unui astfel de mediu a fost esenţială pentru viziunea lui Hall despre viaţa într-o unitate pentru supravieţuire.

În primele zile ale Războiului Rece, guvernele, armatele şi universităţile au efectuat numeroase experimente pentru a vedea cât timp oamenii pot rezista să trăiască în subteran împreună.

La începutul anilor 1960, 7.000 de persoane s-au oferit voluntar pentru a fi închise în spaţii restrânse, în grupuri variind de la dimensiunea unei familii la peste 1.000 de persoane, ca parte a încercărilor Guvernului SUA de a evalua impactul psihologic / comportamental asupra oamenilor şi comunităţilor. În timp ce aceste studii au furnizat informaţii interesante, toate au avut numeroase neajunsuri. Două au fost evidente: s-au desfăşurat pe o perioadă de timp stabilită şi oamenii au ştiut că sunt de „spectacol". Ca să evalueze corect impactul psihologic al vieţii în buncăr, ar fi trebuit să simuleze parametri reali, ceea ce a fost imposibil.

„Trebuie să funcţioneze ca o navă de croazieră în miniatură"

Hall, însă, a crezut că a găsit o soluţie la aceste două potenţiale obstacole. După cum spune, cheia bunăstării subterane ar putea fi o experimentare a vieţii din buncăr, dar la suprafaţă, evident înainte de a se întâmpla evenimentul extrem, astfel încât coborârea în subteran ar continua firesc viaţa „de afară".

„Aşadar," declară Larry, „vom avea brutării, cafenele, oamenii îşi pot face

publicitate la clasa de yoga pe tabla cafenelei, și vom depozita trei specii diferite de pești de apă dulce crescuți în instalația de acvacultură de alături".

Azotații din excrementele de pește ar fertiliza solul pentru plantele din instalația certificată de Administrația americană pentru Alimente. Produsele proaspete de aici ar ajunge în magazinul general. Resturile de legume, capete de pește și oase ar fi trecute printr-o râșniță pentru a deveni hrană pentru câinii și pisicile rezidenților - inclusiv pisica lui Larry, Lollipop, care acum se plimba veselă în jurul silozului, patru etaje deasupra noastră.

„Este esențial să încurajăm oamenii să coboare, să-și ia alimentele și să socializeze", spune Larry, „pentru că, evident, totul aici este deja plătit". Cu alte cuvinte, banii nu ar avea nicio valoare în unitatea pentru supraviețuire. Ceea ce ar fi de bine, având în vedere prețurile provocatoare de faliment la cumpărarea unui apartament într-un astfel de buncăr. Aici, apartamentele ce ocupă jumătate de etaj costă 1,5 milioane de dolari, cele ce ocupă un etaj întreg, 3 milioane dolari, iar un penthouse pe două niveluri, de 334 de metri pătrați, s-a vândut cu 4,5 milioane de dolari.

În total, 57 de persoane ar locui în 12 apartamente, fiecare plătind câte 5.000 de dolari pe lună în plus pentru taxele asociației rezidenților.

Unul dintre aceste apartamente, achiziționat în numerar, a fost conceput ca o cabană din bușteni, cu o mansardă de unde privești în jos la un șemineu fals flancat de șase ecrane cu afișaj 4K arătând un lanț muntos acoperit de zăpadă.

Niciunul dintre cei care au cumpărat apartamente nu se afla în reședință. În mod deloc surprinzător, cumpărătorii sunt evazivi și nu le place să dea declarații. Unul dintre ei a fost Nik Halik, un australian din Melbourne, Australia, un aventurier și strateg financiar care se descrie ca fiind un „trilionar". Un altul, Tyler Allen, un dezvoltator imobiliar din Florida, a fost citat în *The New Yorker* spunând: „Nu îți pun folie de aluminiu pe cap dacă ești președinte și te duci la Camp David. Dar îți pun folia pe cap dacă ai mijloacele necesare și iei măsuri pentru a-ți proteja familia în cazul apariției unor probleme". Amândoi, în mod clar, aveau mijloacele.

„Pregătirea pentru supraviețuire nu este un scenariu pesimist, este realist"

La nivelul 11, la 50 de metri sub pământ, am vizitat un apartament bine amenajat, pe un etaj complet, de 167 de metri pătrați.

Am avut aceeași senzație ca atunci când intru într-un dormitor dintr-un lanț hotelier curat. Apartamentul avea un covor Southwestern, o sufragerie albă și confortabilă și un șemineu electric din piatră, cu un televizor cu ecran plat montat deasupra. Un blat de marmură se extindea către un bar ce separă camera de zi de bucătărie, care era plină cu aparate de ultimă generație. M-am uitat la una dintre ferestre și am fost șocat să văd că afară era întuneric. Reacția mea instantanee, fiziologică, a fost să presupun că mă aflu în subteran

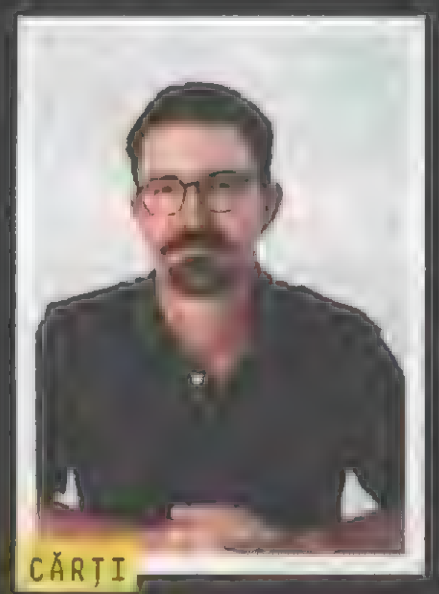

CĂRȚI

Întrebări și răspunsuri: BRADLEY GARRETT

de Meredith Wolf Schizer

Pentru că suntem cu toții consumați de spaima necunoscutului chiar acum! *Bunker* este o carte despre pregătirea pentru calamitate. Urmează pregătirea comunităților pentru război nuclear, tulburări sociale, dezastre naturale și, desigur, pandemii. Într-un moment în care simțim că doar patinăm de la o criză la alta, plini de anxietate cu privire la ce nouă surpriză ne-ar putea rezerva viitorul, să citești despre modul în care alți oameni se pregătesc pentru aceste amenințări viitoare oferă o rază de speranță.

Pregătirea are loc pe o gamă largă de nivele. Pentru carte, am petrecut timp în interiorul unor buncăre de milioane de dolari care pot face față unei lovituri directe a unei arme nucleare, dar, de asemenea, am vorbit și cu oameni care fac ceea ce ei numesc „pregătire practică", lucru pe care mulți dintre noi o fac instinctiv. Dacă păstrați o lanternă și o trusă de prim ajutor în garaj sau aveți o geantă în portbagajul mașinii pentru situații de urgență, sunteți un „prepper", pregătit pentru un eveniment neașteptat! Modul în care vă pregătiți depinde cu adevărat de câtă credință aveți în viitor. Mulți dintre noi nu ne simțim foarte optimiști în acest moment, ceea ce face ca pregătirile elaborate să pară mai raționale.

Să aveți un plan de rezervă la planul de rezervă - indiferent dacă vorbim despre datele computerului, accesul la bani sau căi de evacuare. În prezent, poate fi foarte liniștitor să ai planuri pentru lucruri care s-ar putea să meargă prost în viitor - pentru că întotdeauna se întâmplă! Pregătirea nu este un scenariu pesimist, este realist.

de multe ore. Apoi mi-am dat seama de greşeală.

„Te-am prins", a spus Hall râzând. A luat o telecomandă şi a pus un flux video pe „fereastră", un ecran LED instalat vertical. A oprit pe vederea din faţă, la intrarea în siloz, la suprafaţă. Afară era zi, adia vântul şi totul era verde. Îmi vedeam maşina parcată printre crengile mişcătoare ale unui stejar. În depărtare, portarul se afla în acelaşi loc ca atunci când am ajuns.

Când a fost realizat acest videoclip nu era clar - poate că mai demult, cu altă ocazie, iar eu vedeam acum ceva trecut, convins că este prezentul. Gândul mi-a dat fiori pe şira spinării. Silozul era o capsulă, menită să excludă neliniştile celor prezenţi. Crearea unei iluzii a realităţii prin intermediul ecranelor era necesară pentru a menţine stabilitatea după un eveniment extrem şi era în mod clar o parte a planului lui Larry de a menţine ordinea.

„Ecranele pot fi încărcate cu material sau se poate introduce un flux live", a spus Larry. Un comentariu care mi-a adus aminte cât de mult depinde Capsula de Supravieţuire de regulile lui Larry şi de experienţele asupra controlului vieţii subterane a oamenilor.

După izolare, simţul contextului, al realităţii, al lucrurilor care se petrec deasupra solului, dacă lumea s-a sfârşit sau nu, totul este în întregime sub controlul lui Larry. „Majoritatea oamenilor preferă să ştie ce oră a zilei este decât să vadă o plajă din San Francisco", a spus el dezinvolt, închizând fluxul. „Fereastra" a rămas goală.

„Ceea ce mi-a întipărit în minte psihologul pe care l-am angajat a fost că munca mea ca dezvoltator era să fac acest loc cât mai normal posibil", mi-a spus Larry. „A lucrat la acel proiect, Biosfera, din Arizona", a spus Hall. „A analizat totul în detaliu. Chiar şi luminile LED din buncăr sunt setate la 3.000 de grade Kelvin pentru a preveni depresia. Oamenii vor să ştie de ce locuitorii au nevoie de tot acest «lux» - cinematograf, perete de alpinism, tenis de masă, jocuri video, poligon, saună, bibliotecă şi altele, dar ceea ce nu înţeleg este că nu-i vorba despre lux. Aceste lucruri sunt esenţiale pentru supravieţuire. Dacă nu aveţi toate aceste lucruri încorporate, creierul dvs. ţine scorul subconştient şi începeţi să aveţi diferite grade de depresie sau febră de capsulă ".

Larry şi-a extins tema. „De fapt, toată lumea trebuie să lucreze în general. Oamenii aflaţi în vacanţă au în mod constant tendinţe distructive. Aceasta este natura umană. Trebuie să existe o zi de lucru minimă de patru ore şi să se rotească locurile de muncă, astfel încât oamenii să nu se plictisească şi să distrugă lucruri", a spus el. „E nevoie de mâncare şi apă de bună calitate şi ca toată lumea să se simtă în siguranţă şi să simtă că lucrează împreună pentru un scop comun. Acest lucru trebuie să funcţioneze ca o navă de croazieră în miniatură".

➤ Din BUNKER: CONSTRUIEŞTE PENTRU SFÂRŞITUL LUMII.
Copyright © 2020 de
Bradley Garrett. *Retipărit cu permisiunea Scribner, tipografie a companiei Simon & Schuster, Inc.*

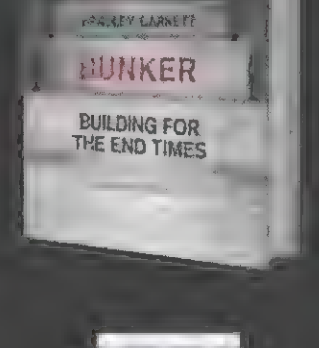

BUNKER: Construieşte pentru sfârşitul lumii (Scribner, August) *experţi în supravieţuire şi ascunzătorile lor pe patru continente.*

Îmi fac griji cu privire la cât de dependenţi suntem de electricitate şi de internet - pentru majoritatea dintre noi, mai ales acum, pierderea de energie pentru o săptămână ar fi o lovitură zdrobitoare. De asemenea, pandemia a clarificat cât de dependenţi suntem de magazinele alimentare, de liniile de aprovizionare, de bănci şi - cel mai important - de alte persoane. Pregătirea pentru următorul dezastru (care foarte probabil s-ar putea să nu fie o altă pandemie) nu trebuie neapărat să se refere la acumularea de provizii sau construirea unui buncăr, poate fi şi întâlnirea cu vecinii tăi, schimbul de idei privind anumite scenarii şi planificarea pentru evenimente neaşteptate. Comunitatea este aspectul crucial al pregătirii.

Am un buncăr, dar este la sute de kilometri de familia mea, în sudul Californiei. Mi-am dat seama la începutul pandemiei că nu-i pot lua cu mine şi nu sunt dispus să-i las în urmă să se descurce singuri. Aşa că, în schimb, am cumpărat o cabană în pădure, echidistantă pentru toată lumea, astfel încât să ne putem retrage cu toţii, dacă este nevoie. Până atunci, o folosim ca o casă de vacanţă.

Cafeaua! Eu şi partenera mea, Amanda, am condus anul trecut mii de kilometri prin Australia, cu un Jeep, campând lângă maşină. La un moment dat, am rămas fără cafea. Cred că mai degrabă aş fi preferat să rămân fără benzină.

Plănuiesc să merg prin deşertul Mojave împreună cu prietenul meu Wayne. Am fost îndrăgostit de deşert toată viaţa mea şi vreau să văd dacă pot supravieţui trei săptămâni traversându-l pe jos. Urează-ne succes!

TEATRAL

Deși festivalul anual de teatru de la Avignon – Franța – a fost anulat anul acesta din cauza COVID-19, organizatorii evenimentului au putut proiecta pe ecranul exterior înregistrări video cu piese din anii anteriori.

PE HARTĂ

Cele mai frumoase cinematografe în aer liber

Dacă, momentan, nu mai e posibil să vedeți filme în sălile de cinema, există o soluție care merge perfect, mai ales vara și toamna – există în lume mai multe locuri ca niciodată unde poți urmări filme în aer liber, sub cerul înstelat. Pandemia a oferit cinematografelor de tip drive-in o nouă șansă să strălucească, iar în unele dintre aceste spații răspândite peste tot pe glob nici măcar nu trebuie să stai în mașină. Filme la „un cinema plutitor", văzut din barca personală, la un castel medieval englezesc sau cu Acropolele iluminat ca fundal. Vă veți simți ca și cum ați face parte din filmul la care vă uitați. — *Kathleen Rellihan*

FOTOLIA/PAGE FIVE

01 Filme la piscină
Las Vegas, Nevada

Pe măsură ce Las Vegas-ul se redeschide pentru turiști, Hotelul Cosmopolitan le oferă cinefililor un tratament special. Oaspeții hotelului, dar și vizitatorii, se pot opri să urmărească filmele proiectate pe un ecran masiv amplasat deasupra piscinei stabilimentului. Te poți uita la filme în timp ce faci o baie, sau poți trage un scaun sau un șezlong lângă apă, savurând cocktailul pe teme cinematografice.

02 Cinema la înălțime
New York City

Un cinematograf drive-in cu vedere spre Manhattan? Pare ceva desprins din filme. Și chiar este. În acest loc unde se și filmează lungmetraje, cel mai nou și singurul drive-in din oraș, poți să experimentezi în realitate ce se întâmplă pe ecran. Urmărești un thriller, dar și luminile strălucitoare ale zgârie norilor din Manhattan, păstrând distanța socială, în siguranța propriei mașini. Vino mai devreme să prinzi apusul dincolo de orizontul superb.

03 Cinema pe ape
Oraşele nord americane

Originalul Beyond Cinema este un cinematograf plutitor, construit din 12 până la 24 de minibărci, în fiecare încăpând până la opt persoane, care se va plimba, în această vară și toamnă, de-a lungul SUA și Canada, de la Miami la Los Angeles și de la Vancouver la Toronto. Este poate cel mai tare și mai sigur mod de a vedea un film.

04 The Luna Cinema
Kent, Anglia

Poți urmări filmul tău preferat la unul dintre castelele superbe din Anglia. Construit în anii 1100, aceasta a fost reședința primei soții a lui Henric al VIII-lea, Catherine de Aragon, în secolul al XVI-lea. În august, au existat numeroase ocazii să fi prins o varietate de pelicule, de la *Joker* până la atât de potrivitul în decor *Downton Abbey*.

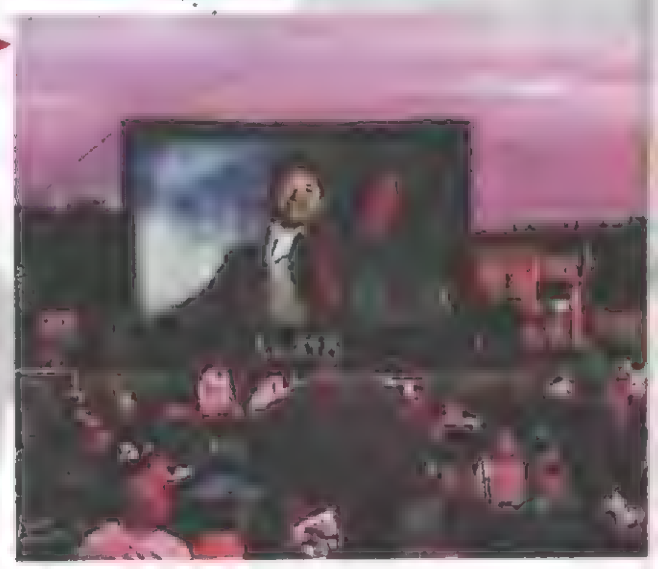

05 Sub stele/Sotto le Stelle
Bologna, Italia

Aflat în inima Bologniei, în Piazza Maggiore, acest teatru în aer liber a primit până la 1 septembrie câte aproximativ 1.000 de invitați la o reprezentație, care s-au bucurat de unul dintre cele 50 de spectacole diferite. Ce poate fi mai minunat decât să urmărești un film stând întins pe spate, sub stele, și înconjurat de istorie.

06 Rathausplatz
Viena, Austria

În fiecare vară din ultimii 30 de ani, filme, muzicaluri și spectacole de operă au fost difuzate pe un ecran uriaș din piața orașului Viena. Anul acesta, decorul baroc a fost transformat într-un cinematograf în aer liber, cu 500 de locuri împărțite în cubicule pentru doi sau patru spectatori și o zonă separată de mâncare.

07 Cine Thision
Atena, Grecia

Teatrul a fost important în Grecia din cele mai vechi timpuri și încă este. Construit în 1935, acesta este unul dintre cele mai vechi cinematografe în aer liber din Atena și pune în valoare fundalul atemporal al minunatului deal Acropole, frumos luminat noaptea.

08 Cinema Paradiso, Soneva Kiri
Thailanda

Sunetele ambientale de junglă nu vin, aici, din ecran. Sunt reale. Când ai vizionat ultima dată un film într-o lagună dintr-o pădure tropicală de pe o insulă minusculă? Așează-te pe șezlong și evadează în acțiunea unui film, sub lumina lunii, cu valurile care se joacă în depărtare.

09 Westpac OpenAir Cinema
Sydney, Australia

La unul dintre cele mai frumoase cinematografe în aer liber din lume, oaspeții pot vedea o varietate de filme pe fundalul unui apus de soare superb și al Operei din port, în ianuarie și februarie - lunile de vară din Sydney. Ecranul are trei etaje, iar cinematograful are capacitatea de a primi până la 2.000 de oameni - deși timpul va spune dacă restricțiile vor permite o proiecție cu casa închisă.

FOTO: 01: GEORGE ROSE/GETTY; 02: SKYLINEDRIVEINNYC; 03: KIRAN RIDLEY/GETTY; 04: THE LUNA CINEMA; 05: LORENZO BURLANDO/CINETECA DI BOLOGNA; 06: GUO CHEN/XINHUA/GETTY; 07: VASILIOS KOUTROUMANOS; 08: SONEVA; 09: ROBIN SMITH/GETTY

AUTO

4 mașini, experiențe

Sunt un șofer obișnuit, conduc un Peugeot 206 Diesel, vechi de 17 ani, și oarecum sunt mulțumit de asta. Desigur, mă atrag caii putere, îmi place să mă joc cu versiunile sportive, dar cel mai mult mă atrag mașinile „de oraș" care au și un pic de forță. Mai nou, am făcut o pasiune pentru autoturismele electrice, deși mă reține autonomia lor încă redusă.

AM FĂCUT ÎN ULTIMUL AN, FĂRĂ să îmi propun neapărat, un experiment atipic, pentru că nu poți compara între ele cele patru autovehicule pe care le-am testat. Fiecare este dintr-o clasă diferită, fiecare are un comportament diferit.

Dar tocmai aici e cheia: abia astfel ajungi să înțelegi atuurile și dezavantajele fiecărui model.

Mazda MX-5 30th Anniversary

Am început tare, cu Mazda MX-5 30th Anniversary, modelul construit pentru a marca cele trei decenii de la apariția unui simbol, roadsterul accesibil care a devenit unul dintre cele mai bine vândute din lume. Au fost produse doar 3.000 de unități la nivel mondial, prin urmare era imposibil să nu mă simt special într-un astfel de exemplar. Mai ales că portocaliul puternic al modelului aniversar (Racing Orange, creat doar pentru acesta) scoate în plus mașina în evidență, pe stradă sau în parcare.

Mazda MX-5 30th Anniversary e o jucărie pentru oameni mari. Are doar 180 de cai putere, dar sunt mai mult decât suficienți. Suspensiile tari sunt spectaculoase, este o plăcere să vezi cum vibrează sus-jos botul lung, ca pe marile circuite de curse cu imagini din casca pilotului.

Doar că, în realitate, nu ești pe pistă, ci pe drumurile din România. După 200-300 de kilometri prin țară, senzația de final e un amestec de plăcere rară și durere generalizată în coloană. Nu e vina autoturismului, asta-i țara.

Mi-a plăcut direcția fermă, care răspunde imediat pe serpentine, schimbătorul de viteze scurt și modul cum stă spatele pe șosea, deși mașina e totuși ușoară. Am testat-o pe curbele dintre Câmpulung Muscel și Bran, apoi până la București. Mazda MX-5 30th Anniversary îl face să se simtă pilot de curse chiar și pe un conducător auto banal ca mine.

Dar, cum spuneam, este o mașină de weekend, deloc scumpă pentru ce oferă, cu care să te joci vara, în drum spre mare. Un autoturism de plăcere.

DE

RĂZVAN CHIRUȚĂ
razvan.chiruta@newsweek.ro

Opel Crossland X 1.5 Turbo D

La serviciu nu te duci cu o mașină sport, pentru că la serviciu nu te duci de plăcere. Crossover-ul subcompact Opel Crossland X, un autoturism ieftin, fără pretenții, dar cu care îți faci minunat treaba, cum bine spune o vorbă românească, este o opțiune mai bună.

Un autoturism spațios, în care nu riști să te lovești cot în cot cu pasagerul din dreapta, cu un portbagaj pe măsură (520 de litri), perfect pentru o familie care are mult de cărat.

Am testat Opel Crossland X 1.5 Turbo D, de 102 cai putere. Suficienți pentru un oraș aglomerat, dar și pentru depășiri la drum lung. Am mers de la București până la Gura Humorului, peste 7 ore pe cel mai greu drum din România, E85, iar la final nu m-am simțit deloc obosit. Scaunele sunt confortabile, la viteza de croazieră mașina plutește pe șosea, chiar și pe drumurile denivelate românești de care aminteam. Atât doar: atenție la curbe.

Abia când conduci mașini din clase diferite, înțelegi atuurile și dezavantajele fiecărui model

Opel Crossland X e înaltă, iar acest lucru se simte la viraje, pe care este mai bine să le abordezi cu viteză redusă.

Un vehicul la îndemână, care te ajută pe drumurile de zi cu zi în oraș, cu un consum moderat (7,4-7,6 litri/100 km în urban, până la până la 4,8-5,0 litri/100 km). Economic.

BMW i3S

Dacă vrei și mai economic, aproape gratis prin oraș, dar în același timp să pleci săgeată de la semafor (că tot te claxonează bucureștenii la o secundă după ce s-a făcut verde), să nu te mai preocupe schimbatul vitezelor și frânatul, atunci o electrică e răspunsul. Iar dacă vrei să ai parte și de puțin lux, nu exagerat, și de confort, și să atragi privirile cu un autoturism cu formă ciudată, BMW i3S e alegerea cea mai potrivită.

Primul lucru pe care-l remarci când pornești este, evident, faptul că nu se aude motorul. Ai senzația, inițial, că ai greșit tu ceva. Apoi tocmai acest fapt devine cel mai tare. Ai plecat și constați rapid cât de ușor este de condus: nu mai ai nevoie decât de volan și de pedala de accelerație.

Apeși și accelerează linear, fără săriturile specifice unui vehicul pe combustibil fosil, iar fâșâitul bobinei electrice este extrem de plăcut, te simți într-un film SF din anii 1990, când, copil fiind, nu credeai că vei ajunge vreodată chiar tu într-un vehicul fără fum. BMW i3S are și valențe sportive, că doar de

aici vine S-ul. Poți alege între modulul eco, cu consum minim de energie, cel normal și cel sport. Dar credeți-mă, și în modul normal e deja foarte sportivă.

Am descoperit că există surprinzător de multe stații de încărcare în București, unele chiar gratuite. Din păcate, nu poți ieși prea mult din oraș, pentru că autonomia, în cazul optimist, ajunge la 150 de kilometri. Chiar mai puțin iarna. Noroc că o parte din energie se recuperează la frânare, căci de aceea nu mai trebuie să apeși pe frână: se oprește singură, tocmai prin acest mecanism de recuperare, când ridici piciorul de pe accelerație. Iar după o vreme te prinzi care e distanța sigură de oprire fără pedala de frână.

Peugeot 208 GT Line 1.2 PureTech 100 EAT8

Scriam la începutul articolului că am un Peugeot 206, care se apropie de două decenii de viață. Cumva, mașina asta a reușit să îmi intre pe sub piele, deși până la urmă nu are nimic spectaculos. Am vrut, prin urmare, să-l testez și pe urmașul său, Peugeot 208. Am primit un GT Line 1.2 PureTech 100 EAT8.

Un model la care designul e spectaculos. E imposibil să nu remarci farurile care imită ochii și colții de felină. E suficient de mică pentru oraș, dar suficient de mare pentru a sta bine la drum lung. Am ajuns la 180 km/h (nu vă spun unde) foarte ușor și m-am simțit în siguranță. Scaunele cu tentă sportivă sunt confortabile, volanul, teșit sus și jos, e ciudat la început, dar apoi te prinde, bordul este bine desenat.

Iluminarea ambientală cu LED, spațiile de depozitare bine amplasate, plafonul transparent, locul de încărcare prin inducție pentru smartphone, butoanele ca de avion dau o notă aparte autoturismului.

Peugeot 208 GT Line 1.2 PureTech 100 EAT8 vine, de asemenea, cu trei opțiuni de condus: eco, normal și sport. Nu mergeți în eco decât dacă vă plictisiți sau dacă vreți să întârziați la destinație. Mașina e lentă, iar motorul reacționează târziu. Modul normal e potrivit pentru drumurile de zi cu zi (știu că tot repet, dar de fapt pentru asta folosești cel mai des un autoturism, nu?), în care ai nevoie de o mașină cuminte, dar pe care te poți baza la nevoie.

Totul se schimbă în modul sport. Parcă primești alt motor prin apăsarea unui buton: zgomot turbo și accelerație impresionată. Peugeotul chiar devine leul de pe siglă.

Atât doar că e mai bine să folosește padelele de la volan și să nu te lași în baza cutiei automate, care atunci când vrei să accelerezi te duce într-o treaptă inferioară. Până te obișnuiești, te sperii puțin că rămâi fără putere.

Patru autoturisme diferte, patru experiențe de condus diferite. Singura constantă: dacă iubești cu adevărat mașinile, găsești la fiecare ceva de apreciat.

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

FOTO: ROMANIAREGALA.RO

Bucureștiul are gară spre Târgoviște

25 SEPTEMBRIE 1872: SE INAUGUREAZĂ GARA DE NORD, CUNOSCUTĂ pe atunci sub numele de Gara Târgoviște. Terenul pe care a fost construită gara – pe atunci la marginea Capitalei – a fost cumpărat de stat de la fiica boierului Dinicu Golescu, căsătorită cu secretarul Legației Marii Britanii, Effigham Grant (nume ce-l va purta viitorul pod). În sud, Bucureștiul avea deja o gară, la Filaret.

Clădirea noii gări, alături de peroane și linii, a fost realizată după planurile Ministerului Lucrărilor Publice de Consorțiul Stroussberg. Consorțiul a dat faliment, iar statul a cumpărat acțiunile sale, devenind principalul proprietar al zonei gării și al liniilor adiacente. În noiembrie 1870, Gara Târgoviște a fost dată în exploatare odată cu deschiderea provizorie a liniei București - Ploiești. Inaugurarea oficială a avut loc peste doi ani, la 13/25 septembrie 1872, odată cu darea în exploatare a liniilor de cale ferată Pitești - București - Buzău și Galați - Tecuci - Roman, în lungime de peste 600 km, cu 39 de stații. Gara a fost modernizată și mărită între anii 1930-1932. Corpul nou de clădire, realizat de arhitectul Victor Stephănescu, are o fațadă monumentală, concepută într-o manieră neoclasică modernă, dominată de porticul format din șase coloane de mari dimensiuni.

Ceaușescu plănuise demolarea gării, în 1992, și mutarea ei la marginea Bucureștiului. În prezent, clădirea este inclusă în Lista Monumentelor Istorice din România. Vechiul salon regal a fost refăcut în 2013.

11-24 SEPTEMBRIE

Prima victorie a sufragetelor

19 septembrie 1893: Prin Legea Electorală, promulgată de guvernatorul insulei, femeile din Noua Zeelandă primesc dreptul de vot. Este prima țară care le-a acordat acest drept, fiind urmată în 1902 de Australia. Femeile au votat efectiv în noiembrie 1893, la alegerile generale, iar, în același an, o femeie pe nume Elizabeth Yates a fost aleasă primar al unei suburbii din Auckland, o premieră în Imperiul Britanic.

Uciderea lui Armand Călinescu

21 septembrie 1939: Premierul Armand Călinescu este asasinat, la București, de un comando legionar condus de avocatul Dumitru Dumitrescu. Urmează, la ordinele Regelui Carol al II-lea, o cumplită represiune împotriva mișcării legionare: toți cei 8 care au participat la asasinat au fost executați în locul în care au comis crima. La nivelul țării, au fost uciși câte 2-3 lideri legionari din fiecare județ. Cadavrele lor au fost lăsate în văzul lumii mai multe zile. Totalul victimelor ar fi fost de ordinul sutelor.

Începuturile anesteziologiei

30 septembrie 1846: Prima extracție de dinți fără durere, sub anestezie - eter -, a fost efectuată de William Thomas Green Morton pe pacientul său Eben Frost. Morton urmase cursurile școlii de medicină la Harvard, dar nu a reușit să le termine din cauza problemelor financiare și, din 1845, se străduia să descopere un anestezic. A folosit eterul pentru a-și adormi pacientul abia după ce l-a testat pe propria persoană. Morton n-a reușit să facă bani din descoperirea sa și a murit sărac în 1849.

Magic FM
always great music

MAGIC MORNING

cu Liana Stanciu

Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: › Manpres Distribution București › Calliope S.R.L. Ploiești › Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România:*

› E-mail: abonamente@newsweek.ro.
› Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare › Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos — Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume ›
Adresa completă: Str. › **Nr.** › **Bl.** › **Sc.** › **Et.** › **Ap.** ›
Localitate › **Județ / Sector** ›
Cod poștal › **Telefon** › **E-mail** ›

Am achitat suma de › **lei cu ordin de plată nr.** ›
din data › **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.**

Abonamentul va începe din luna ›

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

TRAVEL MIX 4K

Abonează-te!

La furnizorul tău de servicii TV!

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025